

കേരളം ഉടൻ പരിഗണിക്കേണ്ട ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ

ഭൂവുടമസ്ഥത-കൃഷി-ഭക്ഷ്യസ്വയംപര്യാപ്തത

കേരളത്തിന്റെ കാർഷിക-ഭക്ഷ്യ മേഖല വലിയതോതിലുള്ള പ്രതിസന്ധികളാണ് ഭാവിയയിൽ നേരിടാൻ പോകുന്നത്. കേരളത്തിന്റെ മുഖ്യഭക്ഷണമായി കണക്കാക്കുന്ന അരിയുടെ ഉത്പാദനം എല്ലാക്കാലത്തും കമ്മിയായിരുന്നു എന്നാണ് കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. 1960കളിൽ പോലും ആവശ്യമായ അരിയുടെ 45% മാത്രമേ നമുക്ക് ഉത്പാദിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നുള്ളൂ. ഏറ്റവും പുതിയ കണക്കുകളനുസരിച്ച് അരിയുൽപാദനം 15% മാത്രമാണ്. ബാക്കിയുള്ളവ (85%)യ്ക്കായി നാം ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളെ ആശ്രയിക്കുകയാണ്. വാണിജ്യ വിളകളിലേക്കുള്ള പരിവർത്തനം ഇത്തരമൊരു പരാശ്രിതത്വത്തിലേക്ക് നയിക്കുകയായിരുന്നു. സംസ്ഥാനത്തിലെ മൊത്തം കൃഷി ഭൂമിയുടെ 65%വും വാണിജ്യവിളകൾക്കുവേണ്ടിയാണ് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത്. അവയിൽത്തന്നെയും റബ്ബർ, കാപ്പി, ഏലം, ചായ തുടങ്ങിയ എട്ടോളം വിളകളാണ് ഏറിയപങ്കും. സർക്കാരിന്റെ കാർഷിക നയങ്ങളിലെ തെറ്റായ മുൻഗണനാ ക്രമങ്ങളാണ് ഇത്തരമൊരു കാർഷിക മാറ്റത്തിന് വഴിയൊരുക്കിയത്. ഭക്ഷ്യമേഖലയിലെ പ്രശ്നങ്ങളെ കേരളത്തിന്റെ വാങ്ങൽശക്തി (Purchasing Power) കൊണ്ട് പരിഹരിക്കാമെന്നതാണ് സർക്കാറുകൾ നാളുകളായി സ്വീകരിക്കുന്ന സമീപനം. ഈ സമീപനം തുടർന്നാൽ വലിയ പ്രതിസന്ധികൾക്ക് അത് കാരണമായിത്തീരും. കാർഷികമേഖലയിൽ രചനാത്മകവും ജൈവികവുമായ പരിവർത്തനങ്ങൾ സാധ്യമാക്കണമെങ്കിൽ കേരളത്തിലെ ഭൂവുടമസ്ഥതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങളും പരിഹരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കേരളത്തിലെ ഭൂവുടമസ്ഥതാ ബന്ധങ്ങൾ ഇന്ന് നിലനിൽക്കുന്ന ജാതിവ്യവസ്ഥയുമായി അഭേദ്യമായി ബന്ധപ്പെട്ടു നിൽക്കുന്നുവെന്ന കാര്യം പരിഗണിക്കുന്നതിൽ കേരള വികസന മാതൃക പരാജയപ്പെട്ടു. കേരളത്തിലെ ആദിവാസി-ദളിത് ഭൂസമരങ്ങളാണ് പറയപ്പെടുന്ന വികസനമാതൃകയിലെ ഭൂരഹിതരുടെ കണക്കുകൾ പുറത്തു കൊണ്ടുവന്നത്. കേരളത്തിലെ മേൽജാതിക്കിടയിൽ ഭൂവുടമസ്ഥത നിലനിൽക്കുകയും ആദിവാസി-ദളിത് വിഭാഗങ്ങൾ കാർഷിക അടിയാന്മാരായി തുടരുകയും ചെയ്യുന്ന അവസ്ഥയാണുള്ളത്. ഭൂവുടമസ്ഥത സംബന്ധിച്ച സാമൂഹിക അസന്തുലിതാവസ്ഥ പരിഹരിച്ചുകൊണ്ട് അധാനിക്കുന്ന വിഭാഗങ്ങളിലേക്ക് ഭൂമി എത്തിക്കുക എന്നതാണ് സാമൂഹിക അസമത്വം പരിഹരിക്കുന്നതിനും കാർഷിക ഉത്പാദന വ്യവസ്ഥ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഒരേപോലെ സഹായകമാകുക.

- ദീർഘകാല-ഹ്രസ്വകാല നടപടികൾ**
- ഭൂരഹിതരായ ആദിവാസി-ദളിത് വിഭാഗങ്ങൾക്ക് കൃഷിഭൂമി അനുവദിക്കുക. പരമ്പരാഗതമായി കൃഷി ചെയ്യുന്ന സമൂഹങ്ങൾക്ക് ഭൂമിയുടെ മേലുള്ള അവകാശം ഉറപ്പാക്കുന്ന തരത്തിൽ നിയമനിർമ്മാണം നടത്തുക. കൃഷിഭൂമിയുടെ തുണ്ടുവൽകരണവും വാണിജ്യവൽകരണവും തടയുന്നതിനും കൃഷിഭൂമി കാർഷികേതര ആവശ്യങ്ങൾക്കായി കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നത് തടയുന്നതിനും നിയമനിർമ്മാണം നടത്തുക.
  - ഭൂമിയെ ചരക്കാക്കുന്ന ഭൂവുടമസ്ഥതാ വ്യവസ്ഥയും ഭൂമി നിയോഗ നയവുമാണ് കേരളത്തിൽ നിലനിൽക്കുന്നത്. ജൈവവൈവിധ്യവും പാരിസ്ഥിതിക മൂല്യവും കണക്കാക്കി ഭൂമിക്ക് മൂല്യം കൽപ്പിക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നയം രൂപീകരിക്കുക.
  - പാട്ടക്കാലാവധി കഴിഞ്ഞ തോട്ടങ്ങളുടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുത്ത് ഭൂരഹിതർക്ക് വിതരണം ചെയ്യുകയും കർഷക കുട്ടായ്മകൾക്ക് കൃഷി ചെയ്യുന്നതിന് ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുക. തരിശിടുന്ന കാർഷിക ഭൂമി ഏറ്റെടുത്തു കാർഷിക സഹകരണ സംഘങ്ങളെയോ കർഷക സംഘടനകളെയോ ഏൽപ്പിക്കുക
  - കാർഷിക ആവാസവ്യവസ്ഥ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് കർഷകന് അതിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക മൂല്യം കണക്കാക്കി ന്യായവും കൃത്യവുമായ വരുമാനം ഉറപ്പുവരുത്തുക.
  - നെൽവയൽ-നീർത്തട സംരക്ഷണ നിയമം സംരക്ഷിക്കുക. കരഭൂമിയില്ലാത്തവർക്ക് വീടുവയ്ക്കുന്നതിന് 5 മുതൽ 10 സെന്റ് വരെ നിലം നികത്താം എന്ന ക്ലോസ് നിയമത്തിൽ നിന്നും എടുത്തുകളഞ്ഞ് വീടുവയ്ക്കുന്നതിനുള്ള കരഭൂമി സർക്കാർ പകരം കണ്ടെത്തി പതിച്ചുനൽകുക. നെൽവയൽ-നീർത്തട പ്രദേശങ്ങൾ തീരദേശ സംരക്ഷണത്തിനുള്ള കോസ്റ്റൽ റഗുലേഷൻ സോണിന്റെ (സി.ആർ.ഇസഡ്) മാതൃകയിൽ സംരക്ഷിത പ്രദേശങ്ങളാക്കി മാറ്റുക.
  - ആഗോള വിപണിയെ ആശ്രയിച്ചുള്ള ഏകവിള, നാണ്യവിള കൃഷിക്ക് പകരം പ്രാദേശിക ഭക്ഷ്യ സ്വയംപര്യാപ്തത ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന ഭക്ഷ്യവിള കൃഷിക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകുക.
  - ഭക്ഷ്യ-കാർഷിക വിഭവങ്ങൾക്ക് താങ്ങുവില നിശ്ചയിച്ച് പ്രാദേശിക സംഭരണ-വിതരണ സമ്പ്രദായങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകുക. കർഷകരുടെയും കർഷക സംഘങ്ങളുടെയും നേതൃത്വത്തിലുള്ള പ്രാദേശിക വിപണി വികസിപ്പിക്കുക.
  - ജൈവകൃഷിനയം സമ്പൂർണ്ണമായി പ്രാവർത്തികമാക്കുക. ജൈവകൃഷിനയത്തിൽ പറഞ്ഞിരുന്നതിനനുസരിച്ച് ഘട്ടം

ഘട്ടമായി രാസ-കീടനാശിനി പ്രയോഗം സംസ്ഥാനത്ത് നിർത്തലാക്കുക.

- നിരോധിക്കപ്പെട്ട കീടനാശിനികൾ വിൽപ്പന ചെയ്യുന്നതിനെതിരെ കേസെടുക്കുക.
- പരമ്പരാഗത കാർഷിക വിജ്ഞാനത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയ സാങ്കേതികവിദ്യാവികസനത്തിന് രൂപം നൽകുക. നാടൻ വിത്തും, നാടൻ കന്നുകാലികളും, നാട്ടുവിജ്ഞാനവും, നാട്ടുകൃഷ്യസംസ്കാരവും വീണ്ടെടുക്കുകയും പ്രചരിപ്പിക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക. പരമ്പരാഗത കാർഷിക സമൂഹങ്ങളുടെ അറിവും കൃഷി പരിപാലന സമ്പ്രദായങ്ങളും നിലനിർത്തുന്നതിന് സഹായം നൽകുക.
- ഉപയോഗയോഗ്യമായതും അല്ലാത്തതുമായ ഭൂമിയുടെ കൃത്യമായ ഡാറ്റാബാങ്ക് രൂപീകരിക്കുക.
- ആഭ്യന്തര ഉൽപാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതരത്തിലുള്ള നയ രൂപീകരണം നടത്തുക.
- കൃഷിക്കു മാത്രമായി പ്രത്യേക കാർഷിക ബജറ്റ് കൊണ്ടു

വരുക.

- കർഷകർക്ക് മിനിമം വരുമാനം ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന നിയമം നിർമ്മിക്കുക.
- ലോകവ്യാപാര സംഘടനയുടെ കരാറും ബൗദ്ധിക സ്വത്തവകാശവുമുപയോഗിച്ച് ജനിതക പരിവർത്തനം വരുത്തിയ ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കളും വിത്തുകളും അടിച്ചേൽപ്പിക്കാനുള്ള മൊൺസാന്റോ, കാർഗിൽ കുത്തകകളുടെ നീക്കങ്ങളെ ചെറുക്കുക.
- വിത്തിന്റെ കുത്തകാവകാശം കോർപ്പറേറ്റുകൾക്ക് കൈമാറുന്ന തരത്തിലുള്ള കരാറുകളും പേറ്റന്റ് നിയമങ്ങളും റദ്ദു ചെയ്യുന്നതിനായി കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തുക.
- മനുഷ്യരെക്കൂടാതെ മറ്റ് സസ്തനികളിലും കാൻസറിന് കാരണമാകുന്നതായി ദേശീയ കീടനാശിനി വിവര വിനിമയ കേന്ദ്രം ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിട്ടുള്ള ഗ്ലൈസീൻ അടക്കമുള്ള കളനാശിനികളുടെ വ്യാപകമായ ഉപയോഗം കേരളത്തിലെ തോട്ടംമേഖലകളിൽ നടക്കുന്നതിന് തടയിടുക. ■

ഊർജ്ജ മേഖല

കേരളത്തിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക പ്രത്യേകതകൾ, ഉയർന്ന ജനസാന്ദ്രത, വിഭവ പരിമിതികൾ, തൊഴിലില്ലായ്മ എന്നിവ പരിഗണിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഉൽപാദന - ഉപഭോഗ സംവിധാനങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുമ്പോൾ അത്തരമൊരു വികസന പരിപ്രേക്ഷ്യങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാനാവശ്യമായ ഊർജ്ജാത്പാദനത്തെക്കുറിച്ചും പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയിലെ ഊർജ്ജപ്രവാഹത്തെയും അതിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെയും ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ടായിരിക്കണം പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യേണ്ടത്. ഉയർന്ന ജനസാന്ദ്രതയും, പാരിസ്ഥിതിക ദുർബലതകളും പരിഗണനാ വിഷയമാക്കുമ്പോൾ വൻകിട വൈദ്യുതോൽപാദന പദ്ധതികൾ കേരളത്തിന് ഗുണകരമല്ലെന്ന് മനസിലാക്കാൻ കഴിയും. സംസ്ഥാനത്തിലെ നിലവിലെ വൈദ്യുതാവശ്യം, ഭാവിയിലെ ആവശ്യങ്ങളിന്മേലുള്ള വർദ്ധനവ്, ആസൂത്രണം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പദ്ധതികൾ എന്നിവ കൂടുതൽ വിശകലന വിധേയമാക്കുകയും കേരളത്തിന്റെ പ്രകൃതിവിഭവങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഈ ആവശ്യകത പൂർത്തീകരിക്കാവുന്നതെങ്ങിനെ എന്ന് ആലോചിക്കുന്നതോടൊപ്പം തന്നെ വൈദ്യുതോപഭോഗത്തിലെ ധൂർത്തിനെക്കുറിച്ചും പ്രസരണ-വിതരണ സാധ്യതകളെക്കുറിച്ചും, വൈദ്യുത ഉപകരണങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമത സംബന്ധിച്ചും ഒക്കെ സജീവമായ ചർച്ചകൾ ഈയവസരത്തിൽ ആരംഭിക്കാവുന്നതാണ്.

ദീർഘകാല-ഹ്രസ്വകാല നടപടികൾ

- ഊർജ്ജ പ്രതിസന്ധിയെ വൈദ്യുത പ്രതിസന്ധി മാത്രമായി ചുരുക്കുന്ന കാഴ്ചപ്പാട് മാറ്റുക.
- എല്ലാ ജീവജാലങ്ങളും ജീവിക്കാനുള്ള ഊർജ്ജം തേടുന്നത് മണ്ണിൽ നിന്നാണ്. മണ്ണിന്റെ ജൈവാംശം കുറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ, അതിനെ ഒരു പ്രധാന ഊർജ്ജ നഷ്ടമായി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് മണ്ണിലെ ജൈവാംശം പുനസ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ

കൈക്കൊള്ളുക.

- എനർജി ഓഡിറ്റിംഗ് നടത്തുക.
- പാചക മേഖലയിലെ ഇന്ധനക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിന് മുൻഗണന നൽകുക (വുഡ് ഗ്യാസ് സ്റ്റൗ, സൗരോർജ്ജ ചുട്ടുകൾ, ജൈവവാതക പ്ലാന്റുകൾ എന്നിവ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക).
- പ്രസരണ-വിതരണ നഷ്ടം 9% ആയി കുറയ്ക്കുക.
- ട്രാൻസ്ഫോർമറുകളുടെയും സർക്യൂട്ട് ലൈനുകളുടെയും എണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കുക.
- വൈദ്യുതോപകരണങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുക. Demand Side Management ൽ ശ്രദ്ധയൂന്നുക.
- പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ/സർക്കാർ ഓഫീസുകൾ/സ്കൂളുകൾ തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കാർബൺപാദമുദ്ര പ്രതിവർഷം അഞ്ച് ശതമാനമായി കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമമാരംഭിക്കുക.
- കുറഞ്ഞ ഊർജ്ജ വിനിയോഗം ആവശ്യമായിവരുന്ന കെട്ടിടനിർമ്മാണങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
- അതിരപ്പിള്ളി ഉൾപ്പെടെയുള്ള വലിയ ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾ ഉപേക്ഷിക്കുക. പകരം ലഭ്യമായ വൈദ്യുതി എങ്ങനെ കാര്യക്ഷമമായി ഉപയോഗിക്കാം എന്ന ആലോചനകൾ നടത്തുക. പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദപരവും വികേന്ദ്രീകൃതവുമായ പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുക.
- അമിത സോളാർവ്കരണം വെയ്സ്റ്റേജ് കൂടുകയും പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യും എന്ന വസ്തുത പരിഗണിച്ച് വൈവിധ്യമുള്ള ഊർജ്ജസ്രോതസ്സുകൾക്ക് പ്രാമുഖ്യം നൽകുക. ഫോട്ടോവോൾട്ടിക് സോളാർ സെല്ലുകൾ (photovoltaic solar cell) സൃഷ്ടിക്കുന്ന പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഗണിച്ച് പകരം സോളാർ കോൺസെൻട്രേറ്ററുകൾക്ക് (solar concentrator) പ്രാമുഖ്യം നൽകുക.

- ഉയർന്ന തോതിൽ ഊർജ്ജം ഉപയോഗിക്കുന്ന ഇലക്ട്രോണിക് ഉപകരണങ്ങളുടെ ഡിസൈൻ കുറഞ്ഞ തോതിൽ ഊർജ്ജം ഉപയോഗിക്കുന്ന തരത്തിൽ പുനക്രമീകരിക്കുക. അതിനുള്ള സാങ്കേതികവിദ്യകൾ വികസിപ്പിക്കുക.
- നഗരങ്ങളിലെ ഊർജ്ജ ഉപഭോഗം കുറയ്ക്കുന്നതിനായി നഗരങ്ങളെ പുനരാസൂത്രണം ചെയ്യുക.
- വൈദ്യുത ധൂർത്ത് കർശനമായി തടയുക.
- പഞ്ചായത്ത്-മുനിസിപ്പൽ തലങ്ങളിലെ ഊർജ്ജ ഉപഭോഗം കണക്കാക്കിയതിനുശേഷം പ്രാദേശിക വിഭവങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള വൈദ്യുത പദ്ധതികൾ

- ആസൂത്രണം ചെയ്യുക. കാറ്റ്, സൗരോർജ്ജം, തിരമാല, ജൈവോർജ്ജം, ചെറുകിട-അണുക്കിട ജല പദ്ധതികൾ (Mini-Micro Hydel Projects) എന്നിവ പ്രദേശത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതിക്ക് അനുയോജ്യമാകുന്ന രീതിയിൽ തയ്യാറാക്കുക.
- പൊതുഗതാഗത സംവിധാനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമാക്കി ഇന്ധന ഉപയോഗം കുറച്ചുകൊണ്ടുവരുക. സ്വകാര്യ വാഹനങ്ങൾക്ക് നിയന്ത്രണം കൊണ്ടുവരുക.
- ഊർജ്ജ ഉപഭോഗത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ബോധവൽക്കരണം പാഠ്യപദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാക്കുക. ഊർജ്ജ വിദ്യാലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുക. ■

ആരോഗ്യ മേഖല

കേരളത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകളിലൊന്നായി നാം ഉയർത്തിക്കാട്ടിയിരുന്ന ആരോഗ്യമേഖല ഇന്ന് വലിയതോതിലുള്ള തിരിച്ചടികളെ നേരിടുകയാണെന്ന കാര്യത്തിൽ തർക്കമൊന്നുമില്ല. കുറഞ്ഞ ശിശുമരണനിരക്ക്, ഉയർന്ന ആയുർദൈർഘ്യം എന്നിവയൊക്കെയും ആരോഗ്യമേഖലയിലെ നമ്മുടെ നേട്ടങ്ങളുടെ സൂചകങ്ങളാണ്. എന്നാൽ ഭൗതിക സൗകര്യങ്ങളെ മുൻപിൻ നോക്കാതെ വാരിപ്പണിനടത്താൻ നാം നേടിയെടുത്തവയൊക്കെ ഒന്നൊന്നായി പടിയിറങ്ങിപ്പോകാൻ തുടങ്ങി എന്നായിരിക്കുന്നു. ജീവിതശൈലിയിൽ വന്ന മാറ്റവും ആശുപത്രികളുടെ പെരുപ്പവും ക്രമാതീതമായ മരുന്നുതീറ്റയും ഒക്കെച്ചേർന്ന് രോഗാതുരമായ ഒരു സമൂഹമായി കേരളത്തെ മാറ്റിയിരിക്കുന്നു. ആരോഗ്യകരമായി ജീവിക്കുവാനുള്ള അന്തരീക്ഷം ഒരുക്കുക എന്നതിന് പകരം രോഗം വന്നവരെ ചികിത്സിക്കുക എന്ന പദ്ധതിക്കാണ് ഭരണാധികാരികൾ പ്രാധാന്യം നൽകുന്നതെന്ന് കാണാം. ഇവിടെ വളർന്നുവരുന്ന ആശുപത്രി-ഔഷധ വ്യവസായങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന നടപടികളാണ് അവർ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. രോഗനിർമ്മാർജ്ജനത്തിനും രോഗവ്യാപനം തടയിടുന്നതിനും അത്യന്താപേക്ഷിതമായിട്ടുള്ളത് രോഗം പകരാനുള്ള സാഹചര്യങ്ങളെ പ്രതിരോധിക്കുക എന്നതാണ്. ഇത്തരമൊരു പ്രതിരോധം രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ ഭൗതികാന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിലാണ് ശ്രദ്ധചെലുത്തേണ്ടത്.

ദീർഘകാല-ഹ്രസ്വകാല നടപടികൾ

- സമൂഹത്തിന്റെ ആരോഗ്യത്തിന് പ്രാമുഖ്യം നൽകുന്നതും, രോഗത്തിന്റെ സാമൂഹിക കാരണങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വസ്തുതകൾ പരിഗണിക്കുന്നതുമായ ആരോഗ്യനയം രൂപപ്പെടുത്തുക. കേവലം ചികിത്സയിൽ മാത്രം ഊന്നുന്ന പൊതുജനാരോഗ്യനയം ഉപേക്ഷിക്കുക.
- ആരോഗ്യരംഗത്തെ പൊതുമേഖലയിൽ തന്നെ ഉറപ്പിച്ചു നിർത്തുക.
- സ്വകാര്യ ആശുപത്രികളെയും രോഗനിർണ്ണയ സെന്ററുകളെയും നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും നിയമനിർമ്മാണം നടത്തുക.
- അവശ്യ മരുന്നുകൾ പൊതുവിപണിയിൽ ലഭ്യമാക്കുക. ലോകവ്യാപാര സംഘടനയുടെ നിബന്ധനപ്രകാരം പേറ്റന്റ് നിയമം പരിഷ്കരിക്കുകയും ഔഷധ വിലനിയന്ത്രണ നി

യമം അട്ടിമറിക്കുകയും ചെയ്തതുവഴിയുണ്ടായ ജീവൻരക്ഷാ മരുന്നുകളുടെ വിലക്കയറ്റം തടയുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കുക.

- ജനറിക് മരുന്നുകൾ മിതമായ വിലയ്ക്ക് ഉപഭോക്താവിന് ലഭ്യമാകുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- താഴെത്തട്ടിലുള്ള ആശുപത്രികളുടെ നിയന്ത്രണം പഞ്ചായത്തടക്കമുള്ള തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുക.
- ഭക്ഷണം, കുടിവെള്ളം, ശുചിത്വമുള്ള പരിസരം എന്നിവയിലുന്നിയുള്ള പ്രതിരോധ നടപടികൾക്ക് പ്രാമുഖ്യം നൽകുക. പകരം പ്രതിരോധ കുത്തിവെപ്പുകൾക്ക് പ്രാമുഖ്യം നൽകുന്ന നടപടി ആശാസ്യമല്ല.
- വ്യത്യസ്ത ചികിത്സാ സമ്പ്രദായങ്ങളെ (അലോപ്പതി, ആയുർവ്വേദം, ഹോമിയോ, പ്രകൃതിചികിത്സ, സിദ്ധ-യുനാനി, പാരമ്പര്യ ചികിത്സ എന്നിവ) സംയോജിപ്പിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുകയും അവ പൊതു ഉടമസ്ഥതയിൽ കൊണ്ടുവരുകയും ചെയ്യുക.
- രോഗനിർണ്ണയ സംവിധാനങ്ങൾ നിർബ്ബന്ധമായും പൊതു ഉടമയിൽ ആയിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. വിദഗ്ദ്ധരായ ആളുകളുടെ മേൽനോട്ടത്തിലാണ് രോഗനിർണ്ണയം നടക്കുന്നതെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുകയും വേണം.
- മറ്റ് ആരോഗ്യശാഖകളുപോലെ പ്രകൃതി ചികിത്സാ കേന്ദ്രങ്ങളും പാവപ്പെട്ട രോഗികൾക്ക് പ്രാപ്യമാകുന്ന രീതിയിൽ ചെലവുകുറഞ്ഞതായി മാറേണ്ടതുണ്ട്. സർക്കാർ ഉടമസ്ഥതയിൽ ജില്ലാതലത്തിലെങ്കിലും പ്രകൃതി ചികിത്സാ കേന്ദ്രങ്ങൾ ആരംഭിക്കാൻ നടപടിയെടുക്കുക.
- മരുന്നുകളുടെ ഗുണനിലവാരം, വില എന്നിവ നിശ്ചയിക്കുന്നതിൽ സർക്കാരിന്റെ സമ്പൂർണ്ണ നിയന്ത്രണങ്ങളുണ്ടാകണം.
- ചികിത്സാ സേവന സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നടക്കുന്ന പരീക്ഷണങ്ങളും അവയവദാന വ്യാപാരങ്ങളും നിയന്ത്രിക്കപ്പെടണം. ആരോഗ്യസ്ഥാപനങ്ങളിൽ നടക്കുന്ന സേവനങ്ങളെ സംബന്ധിക്കുന്ന നിയമങ്ങളും നിബന്ധനകളും പുനഃസൃഷ്ടിക്കണം.
- ആരോഗ്യസേവന സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ജനങ്ങളുടെ പരാതികൾ ഉടൻ തീർപ്പാക്കാനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക. ■

● പുതിയ സാഹചര്യങ്ങൾ രോഗങ്ങൾ രോഗാണുക്കൾ കാരണമുണ്ടാകുന്നതാണോ അതോ മനുഷ്യന്റെ സാദാവിക രോഗപ്രതിരോധ ശേഷി നശിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഉണ്ടാകുന്നതാണോ എന്ന് വിശദമായ പഠനം നടത്തുക. രോഗപ്രതിരോധ ശേഷി നിലനിർത്താനുള്ള കാര്യങ്ങൾക്കും ആരോഗ്യനയങ്ങളിൽ പ്രാമുഖ്യം നൽകുക.

● ഇന്ത്യയിൽ 45 ശതമാനം കുട്ടികൾ പോഷക വൈകല്യം കാരണം സാദാവികമായ ആരോഗ്യമോ രോഗപ്രതിരോധശേഷിയോ ഇല്ലാത്തവരാണെന്ന (ഡോ. ബിനായക് സെൻ അടക്കമുള്ളവരുടെ പഠനങ്ങൾ) വസ്തുത അടിയന്തരമായി പരിഗണിച്ച്, ഇത്തരം കുട്ടികളിൽ വാക്സിനേഷൻ വഴിയുള്ള രോഗപ്രതിരോധത്തിന് ശ്രമിക്കുന്നതിന് പകരം പോഷകസമൃദ്ധവും ആരോഗ്യകരവുമായ ഭക്ഷ്യലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് പ്രാമുഖ്യം കൊടുക്കുക.

● ആരോഗ്യവിദ്യാഭ്യാസം പാഠ്യപദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാക്കുക. ആരോഗ്യത്തെ നശിപ്പിക്കുന്ന ദുഷ്ടീലങ്ങളെക്കുറിച്ചും പാക്കറ്റ്ഫുഡ്-ഫാസ്റ്റ്ഫുഡ്- ശീതളപാനീയങ്ങൾ എന്നിവയുടെ പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചും വ്യക്തമായ പഠനങ്ങൾ നടത്തി അവ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും നിരോധിക്കുന്നതിനുമുള്ള നയം രൂപീകരിക്കുക.

● മരുന്നുകളെ ആശ്രയിക്കാതെ, വിശ്രമത്തിലൂടെയും വ്യായാമത്തിലൂടെയും പരിഹരിക്കാൻ കഴിയുന്ന രോഗങ്ങൾക്ക് അത്തരത്തിലുള്ള ചികിത്സകൾ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ആ നിർദ്ദേശം രോഗിക്ക് പാലിക്കാൻ കഴിയുന്ന സാമൂഹികാന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുക.

● ഏത് ചികിത്സാ സമ്പ്രദായം സ്വീകരിക്കണം എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതിനുള്ള മൗലിക അവകാശം പൗരർക്ക് ഉറപ്പുവരുത്തുക.

പ്പുവരുത്തുക.

● മാനസികാരോഗ്യ ചികിത്സാരംഗത്തെ വാണിജ്യതാത്പര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് അവയെ നിയന്ത്രിക്കുക.

● ആയുർവേദ മരുന്നിർമ്മാണ മേഖലയിൽ നിലനിൽക്കുന്ന പ്രതിസന്ധികൾ പരിഹരിക്കുക. ആയുർവേദ മരുന്നുകളുടെ കയറ്റുമതി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള തീരുമാനം മായംചേർക്കലിനും സബ്സ്റ്റിറ്റ്യൂഷനും കാരണമാകുന്നുണ്ട്. മരുന്ന് നിർമ്മാണത്തിന് ആവശ്യമായ അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ (ഔഷധ സസ്യങ്ങൾ) അമിതമായി ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതിനും ഇത് കാരണമാകുന്നു. ആയുർവേദ മരുന്നുകളുടെ വാണിജ്യവൽക്കരണം തടയുന്നതിന് നിയമം കൊണ്ടുവരുക.

● ആയുർവേദത്തിന്റെ വാണിജ്യവൽക്കരണത്തിന് ആക്കം കൂട്ടുന്ന ആയുർവേദ ടൂറിസത്തിന് നിയന്ത്രണം കൊണ്ടുവരുക.

● പ്രാദേശികമായി ലഭ്യമായ പച്ചമരുന്നുകൾ ഉപയോഗിച്ച് നടത്താൻ കഴിയുന്ന ചികിത്സകളെക്കുറിച്ച് ജനങ്ങൾക്ക് അറിവ് നൽകുകയും പരമാവധി സ്വയംപര്യാപ്തമാക്കുകയും ചെയ്യുക.

● വൈദ്യ സദാചാര സംഹിതകൾക്ക് വിരുദ്ധമായി കൃത്യത കമ്പനികളുടെ ഭക്ഷ്യോത്പന്നങ്ങൾക്ക് സാക്ഷ്യപത്രം നൽകി പ്രതിഫലം കൈപ്പറ്റുന്ന ഇന്ത്യൻ മെഡിക്കൽ അസോസിയേഷനെതിരെ നടപടി സ്വീകരിക്കുക. ജനങ്ങളെ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കും വിധം വാണിജ്യ ഉത്പന്നങ്ങൾക്ക് സാക്ഷ്യപത്രം നൽകുന്ന ഐ.എം.എ നടപടി നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് നിയമം കൊണ്ടുവരുക. ■

വ്യവസായം/വ്യാവസായിക മലിനീകരണം/ തൊഴിൽ/സഹകരണ സംഘങ്ങൾ

നിലനിൽക്കുന്ന വ്യവസായങ്ങളോടുള്ള സമീപനങ്ങളിൽ കാതലായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തേണ്ടത് അനിവാര്യമായി വന്നിരിക്കുകയാണ്. അന്തരീക്ഷ-ജല മലിനീകരണത്തിന്റെ ഇരകളായി കേരളത്തിലെ വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിൽ ജനങ്ങൾ പ്രക്ഷോഭരംഗത്തിറങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്. വ്യാവസായിക വികസനത്തിന്റെയും തൊഴിലവസരങ്ങളുടെയും പേരിൽ ഒരു ജനതയെ മുഴുവൻ മലിനീകരണത്തിന്റെ ഇരകളാക്കാൻ നമുക്ക് സാധ്യമല്ല. വ്യവസായിക മാലിന്യങ്ങൾ സുരക്ഷിതമായി നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാത്തത് സാങ്കേതികവിദ്യകളുടെ അഭാവം കൊണ്ടല്ല, മറിച്ച് അതിന് കമ്പനികളെ നിർബന്ധിക്കുന്നതരത്തിലുള്ള ശക്തമായ ഭരണസംവിധാനം ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടുകൂടിയാണ്. വ്യാവസായിക വികസനം തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നുവെന്ന് പറയുമ്പോൾ മറുഭാഗത്ത് പരമ്പരാഗത തൊഴിൽമേഖലയിൽ അവ സൃഷ്ടിക്കുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങളെക്കൂടി നാം പരിഗണിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഖനിജ ഇന്ധന ലഭ്യതയിൽ ഭാവിയിൽ വരാനിരിക്കുന്ന ദൗർലഭ്യം പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പ്രാദേശിക തലത്തിൽ ലഭ്യമായ വിഭവങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള വ്യാ

വസായിക വികസനമായിരിക്കണം നാം ആസൂത്രണം ചെയ്യേണ്ടത്. തൊഴിൽ നിയമം അനുശാസിക്കുന്ന 8 മണിക്കൂർ ജോലി, 8 മണിക്കൂർ വിശ്രമം, 8 മണിക്കൂർ വിനോദം എന്നിവ അനുവിക്കാൻ തൊഴിലാളികൾക്ക് സാധിക്കാത്ത അവസ്ഥയാണ് ഇന്ന് നിലവിലുള്ളത്. അസംഘടിത മേഖലയിലെ തൊഴിലാളികളുടെ കാര്യത്തിൽ ഇത് ഒട്ടും പാലിക്കപ്പെടുന്നില്ല. തൊഴിലിടങ്ങളിൽ ഇരിക്കാനോ, വിശ്രമിക്കാനോ, മുത്രമൊഴിക്കാനോ, അവധിയെടുക്കാനോ, പ്രതികരിക്കാനോ, സംഘടിക്കാനോ അവകാശമില്ലാതെ മണിക്കൂറുകളോളം ജോലിചെയ്യേണ്ടി വരുന്ന ലക്ഷക്കണക്കിന് സ്ത്രീ തൊഴിലാളികൾ ഇന്ന് കേരളത്തിലുണ്ട്. അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കപ്പെടണം. സഹകരണമേഖലയെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള വ്യാവസായിക-കാർഷിക വികസനമെന്നത് മുഖ്യപരിഗണനകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം.

ദീർഘകാല-ഹ്രസ്വകാല നടപടികൾ

- കാർഷിക അനുബന്ധ വ്യവസായങ്ങൾ ആരംഭിക്കുക.
- ഭക്ഷ്യസംസ്കരണ മേഖല കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള വ്യാവസായിക വികസനം.

- പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദപരമായ വ്യവസായ സംരംഭങ്ങൾക്ക് മുൻഗണന നൽകുക.
- കൈത്തറി, കയർ, കശുവണ്ടി, ഈറ്റ-കളിമൺ വ്യവസായം തുടങ്ങിയ പരമ്പരാഗത വ്യവസായങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുക.
- ആഗോള വിപണിയിന്മേലുള്ള പരാശ്രിതത്വം കുറച്ചുകൊണ്ടുവരിക, പ്രാദേശിക ഉപഭോഗത്തെ ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ടുള്ള വ്യാവസായിക വികസനം സാധ്യമാക്കുക.
- ഉൽപാദക-ഉപഭോക്തൃ ബന്ധങ്ങളെ കുട്ടിയിണക്കുന്നതിനും ഇടനിലക്കാരെ ഒഴിവാക്കുന്നതിനും മറ്റുമായി ഐടി മേഖലയുടെ സഹായം തേടുക.
- പരമ്പരാഗത അറിവുകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള വ്യവസായ സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുക.
- മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ സംവിധാനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമാക്കുക. അവ പാലിക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുക. മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമമാക്കുക. മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ നിയമങ്ങളിൽ സീറോ ഡിസ്ചാർജ്ജ് നിർബന്ധിതമാക്കുക. ശിക്ഷാനടപടികളും പരിഷ്കരിക്കുക.
- കുടിവെള്ളം, കൃഷിഭൂമി എന്നിവ മലിനമാക്കുന്ന വ്യവസായ ശാലകളുടെ ലൈസൻസ് ഉടൻ റദ്ദുചെയ്യുക. തൊളി ലാളികളെ മാന്യമായി പുനരധിവസിപ്പിച്ച് ചൂകൊണ്ട്, മാരകമാലിന്യങ്ങൾ പുറന്തള്ളുന്ന വ്യവസായശാലകൾ അടച്ചുപൂട്ടുക.
- സ്വകാര്യ ആശുപത്രികൾ വൻവ്യവസായമായി മാറിയതിനാൽ അവയെ വ്യവസായമേഖലയായി പരിഗണിക്കുകയും ആശുപത്രികൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന മലിനീകരണത്തിനും തൊഴിൽ പ്രശ്നങ്ങൾക്കും പരിഹാരം കാണുകയും ചെയ്യുക.
- പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക മേഖകൾ അനുവദിക്കുന്നത് അ

- വസാനിപ്പിക്കുക. നിലവിലുള്ള പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക മേഖലകളിൽ നിലനിൽക്കുന്ന തൊഴിൽ ചൂഷണങ്ങൾ തടയുന്നതിന് നിയമം കൊണ്ടുവരുക.
- വ്യവസായങ്ങൾക്ക് അനുമതി നൽകുന്നതിനുള്ള ഏകജാലക സംവിധാനം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അധികാരം കവർന്നെടുക്കുന്നതിന് തടയിടുക.
- 8 മണിക്കൂർ ജോലി എന്നത് മാറ്റമില്ലാതെ തുടരുക.
- തൊഴിലിടങ്ങളിലെ ലിംഗവിവേചനം അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിന് ശക്തമായ നിയമനടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക. സ്ത്രീ തൊഴിലാളികൾക്ക് പ്രാഥമിക ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിനുള്ള സജ്ജീകരണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക. അസംഘടിത മേഖലയിലെ തൊഴിലാളികളെ തൊഴിലാളികളായി അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട് തൊഴിൽ നിയമങ്ങൾ പരിഷ്കരിക്കുക. അസംഘടിത മേഖലയിലെ തൊഴിലാളി കൾക്ക് ഇ.എസ്.ഐ, പി.എഫ്, ബോണസ് എന്നിവ ഏർപ്പെടുത്തുക.
- തുല്യജോലിക്ക് തുല്യ വേതനം ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികളുടെ വേതനം, തൊഴിൽ സുരക്ഷ, താമസം, ആരോഗ്യം എന്നിവ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.
- വിവിധ മേഖലകളിൽ - തൊഴിൽ, വ്യവസായം, കാർഷികം, സേവനം - സഹകരണ സംഘങ്ങൾ ആരംഭിക്കുക.
- ഉൽപാദന-വിതരണ മേഖലകളിൽ കുടുംബശ്രീ, അയൽക്കൂട്ടം തുടങ്ങിയ കുട്ടായ്മകൾക്ക് മുൻഗണന നൽകുക.
- പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം, പരിപാലനം എന്നിവയും അവയ്ക്ക് മേലുള്ള അവകാശവും പ്രാദേശിക സഹകരണ കുട്ടായ്മകൾക്ക് നൽകുക. ഇവ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് പ്രാദേശിക സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പരിശീലനങ്ങൾ ഇത്തരം സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്കും കുട്ടായ്മകൾക്കും നൽകുക. ■

വിദ്യാഭ്യാസ രംഗം

ആഗോളവൽക്കരണത്തിന്റെയും വ്യവസായ വൽക്കരണത്തിന്റെയും കാലത്ത് വിപണിക്കാവശ്യമായ പ്രൊഫഷണലുകളെ പരുവപ്പെടുത്തിയെടുക്കുന്നതിനായി വിപണിതന്നെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ലക്ഷ്യവും ഉള്ളടക്കവും നിശ്ചയിക്കുന്ന അവസ്ഥയാണ് നിലനിൽക്കുന്നത്. അതിന്റെ പരിണിതഫലം പ്രൈമറിതലം തൊട്ട് ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ തലം വരെ മഹാഭൂരിപക്ഷത്തെ പുറന്തള്ളുന്ന വിദ്യാഭ്യാസ നയം നടപ്പിലാവുന്നു എന്നതാണ്. തൊഴിലിനാവശ്യമായ മൂന്നുപാധിയായി സ്റ്റേറ്റ് അംഗീകരിക്കുന്നത് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് - ഇക്കണോമിയെ ആധാരമാക്കിയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ വ്യവസ്ഥയെ ആണ്. അത് സ്കിൽ ഇക്കണോമിക് തുരങ്കം വെക്കുന്നു. ഈയടുത്ത കാലത്ത് നടത്തിയ പഠനം വ്യക്തമാക്കുന്നത് വയനാട്-പാലക്കാട് ജില്ലകളിലെ ആദിവാസി കുട്ടികളുടെ കൊഴിഞ്ഞുപോക്ക് വളരെ കൂടുതലാണെന്നാണ്. ആകെ കൊഴിഞ്ഞുപോക്കിന്റെ നിരക്ക് 1.05%വും പട്ടികവർഗ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ നിരക്ക് 3.71%വും ആണ്. കുട്ടികളിൽ കണ്ടുവരുന്ന ഡിസ് ലൈക്സിയ, ഡിസ് കാൽക്യൂലിയ, ഡിസ് ഗ്രാഫിയ എന്നിവയുടെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ശതമാനക്കണക്കുകൾ കാണിക്കുന്നത് പുതിയ പരിഷ്കാരങ്ങളുടെ പരിമിതികൾ തന്നെയാണ്.

- ദീർഘകാല-ഹ്രസ്വകാല നടപടികൾ**
- ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന ഉറപ്പുനൽകുന്ന സാർവ്വത്രികവും സൗജന്യവുമായി വിദ്യാഭ്യാസം എല്ലാവർക്കും ലഭ്യമാകും വിധം വിദ്യാഭ്യാസത്തെ പൊതുമേഖലയിൽ തന്നെ നിലനിർത്തുക.
  - പൊതുവിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ കാലോചിതമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുക.
  - എഴുത്തിനും വായനയ്ക്കും പ്രാമുഖ്യം നൽകുന്ന വിദ്യാഭ്യാസരീതിക്ക് പകരം അറിവിനും ചോദ്യം ചെയ്യാനുള്ള കുട്ടികളുടെ കഴിവിനും പ്രോത്സാഹനം നൽകുന്ന രീതി ആവിഷ്കരിക്കുക. എഴുത്തും വായനയും ഒരു മാധ്യമമായി മാത്രം നിലനിർത്തുക.
  - ദേശീയ വിദ്യാഭ്യാസ നയരൂപീകരണം ചില രാഷ്ട്രീയ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ നടപ്പിൽ വരുത്തുവാനുള്ള ഉപാധിയാക്കുന്നത് ഒഴിവാക്കുക.
  - ഭാഷാ പഠനത്തിനു പ്രാമുഖ്യം നൽകുന്നതോടൊപ്പം പ്രാദേശിക ഭാഷകളും, ഗോത്രഭാഷകളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള (ട്രൈബൽസോൺ) നടപടികൾ സ്കൂൾ തലത്തിൽ തന്നെ ആവിഷ്കരിക്കുക.
  - ഭരണകൂടത്തിന്റെയും അദ്ധ്യാപകരുടെയും രക്ഷിതാക്കളുടെയും ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽ നിന്നും സാമൂഹിക ഉത്തരവാദിത്വത്തിലേക്ക് സ്കൂളുകളുടെ ഘടന മാറ്റുക. കുട്ടികൾക്ക് സമൂഹവുമായി സംവദിക്കാനുള്ള സാധ്യതകൾ ഉറപ്പുവരുത്തുക.
  - വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തേക്കുള്ള സ്വകാര്യമേഖലയുടെ വലിയ തോതിലുള്ള കടന്നുകയറ്റം അവസാനിപ്പിക്കുക.
  - നിർബന്ധിത സാമൂഹിക സേവനം എന്നതുപോലെ

- ന്നെ ഹയർ സെക്കന്ററി തലത്തോളെ സ്കിൽ ബേസ്ഡ് ട്രെയിനിംഗ് പഠനത്തോടൊപ്പം നിർബന്ധമാക്കുക. അതിന് കൃത്യമായ മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക
- ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലകളിലേക്ക് ജനാധിപത്യപരമായ പ്രാപ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുക. സംവരണം അട്ടിമറിക്കുന്നതിനുള്ള നീക്കങ്ങൾ തടയുക.
  - അംഗീകാരമില്ലാത്ത കോഴ്സുകൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് നിയമം കൊണ്ടുവരുക.
  - വിദ്യാഭ്യാസമേഖലയിൽ നിലനിൽക്കുന്ന ആൺ-പെൺ വേർതിരിവ് അവസാനിപ്പിക്കുക. എല്ലാ സർക്കാർ സ്കൂളുകളും മിക്സഡ് സ്കൂളുകളാക്കുക.
  - ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വിഭാഗത്തിന് വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ സംവരണം നൽകുക
  - ഗവേഷണരംഗത്ത് കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമമായ മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തി ഗവേഷണങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുക.
  - അധ്യാപക-വിദ്യാർത്ഥി അനുപാതം കൃത്യമാക്കുക.
  - പ്രാദേശിക അറിവുകൾക്കും വിഭവങ്ങൾക്കും പ്രാധാന്യം നൽകുന്ന വിധം അറിവിന്റെ കൈമാറ്റം.
  - ആദിവാസി-ദളിത് മേഖലകളിലെ വിദ്യാഭ്യാസ പ്രശ്നങ്ങളിൽ അടിയന്തിര ശ്രദ്ധപതിപ്പിക്കുക.
  - അധ്യാപകർ, വിദ്യാർത്ഥികൾ, രക്ഷിതാക്കൾ, ഓഫീസ് ജീവനക്കാർ എന്നീ വിഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള പ്രതിനിധികളെ ഉൾപ്പെടുത്തി ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസമേഖലയിലെ പ്രശ്നപരിഹാരത്തിന് കൃത്യമായ നയരേഖയും സമയാധിഷ്ഠിത പരിപാടിയും ഉണ്ടാക്കുക.
  - ഒരു തൊഴിൽമേഖല എന്നതിനപ്പുറമുള്ള സാമൂഹിക ദൃശ്യങ്ങൾ ബോധ്യപ്പെടുത്തുംവിധം അദ്ധ്യാപക പരിശീലനരംഗം കാലോചിതമായി പരിഷ്കരിക്കുക.
  - ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള റജിസ്ട്രേഷൻ, അവയുടെ പരിശോധന എന്നിവയിലുള്ള കാലതാമസം, വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള സ്കോളർഷിപ്പുവിതരണത്തിലെ കാലതാമസം, വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് മേൽ ഏർപ്പെടുത്തുന്ന മനുഷ്യതരഹിതമായ നിയന്ത്രണങ്ങൾ എന്നിവ അടിയന്തിരമായി പരിഹരിക്കുക. കാമ്പസുകളിൽ ജനാധിപത്യപരമായ രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തനത്തിന് അവസരം നൽകുകയും ക്രിമിനൽവൽക്കരണം അവസാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക. ■

വിവേസംരക്ഷണം

സങ്കുചിത സാമ്പത്തിക താല്പര്യങ്ങൾ കാട്ടു മുതൽ കടൽവരെയുള്ള കേരളത്തിന്റെ സർവ്വ മേഖലകളിലും ഗുരുതരമായ പാരിസ്ഥിതിക പ്രതിസന്ധികൾ സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ സുവ്യക്തമായ ഒരു പുനർചിന്ത മാത്രമാണ് നമുക്ക് മുന്നിലുള്ള മാർഗ്ഗം. എന്നാൽ, പശ്ചിമഘട്ട മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അത്തരത്തിലുള്ള ഒട്ടേറെ ഘടനാപരമായ പരിഷ്കരണങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ച ഗാൾഗിൽ കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ടിനെ പൂർണ്ണമായും തള്ളിക്കളഞ്ഞ ഒരു വലിയ ജനസമൂഹത്തെക്കൂടി ഉൾക്കൊള്ളുന്ന നാടാണ് കേരളം എന്ന യാഥാർത്ഥ്യം ഓർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കേരളത്തെ നിക്ഷേപസൗഹൃദമാക്കാൻ പരിശ്രമിക്കുന്ന ഭരണ-രാഷ്ട്രീയ നേതൃത്വങ്ങളെല്ലാം ഗാൾഗിൽ റിപ്പോർട്ടുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ജനങ്ങൾക്കിടയിലുണ്ടായ തെറ്റിദ്ധാരണകളെ ആളിക്കത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമമാണ് നടത്തിയത്. പശ്ചിമഘട്ടം മാത്രമല്ല, ഇടനാടൻ കുന്നുകളും, നെൽവയലുകളും, തണ്ണീർത്തടങ്ങളും, ഭൃഗർജ്ജല സ്രോതസ്സുകളും, പുഴകളും, കടലുമെല്ലാം മൂലധനതാല്പര്യങ്ങൾക്കായി വകമാറ്റിക്കൊണ്ടേയിരിക്കുന്ന പ്രക്രിയയായി ഭരണനിർവഹണം മാറിയിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിൽ ആകെയുള്ള 1,60,590 ഹെക്ടർ നീർത്തടത്തിൽ 65162 ഹെക്ടർ വരുന്ന നദീതട ആവാസ വ്യവസ്ഥകൾ കയ്യേറ്റങ്ങൾ മൂലവും, അനധികൃത നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മൂലവും, മാലിന്യ പ്രശ്നങ്ങളാലും നാശോന്മുഖമായിരിക്കുന്നു. സ്റ്റേറ്റ് അഗ്രികൾച്ചറൽ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് 2012 പ്രകാരം 2008 നു ശേഷം മാത്രം 25,000 ഹെക്ടർ നെൽവയലുകൾ ആണ് അപ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്നത്. ഒരു പ്രദേശത്തിന്റെ ജലസ്രോതസ്സുകൾ നിലനിർത്താൻ പ്രധാന പങ്കുവഹിക്കുന്ന ചെറുകുന്നുകൾ, പ്രത്യേകിച്ച് ചെങ്കൽ കുന്നുകളുടെ നാശം, അതിന്റെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ എന്നിവ ഇതുവരെ വേണ്ടവിധം പഠന വിധേയമാക്കിയിട്ടില്ല. കേരളം എത്തിനിൽക്കുന്ന സങ്കീർണ്ണമായ ഈ സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയ-പാരിസ്ഥിതിക പ്രതിസന്ധിയെ അതിന്റെ സമഗ്രതയിൽ വിലയിരുത്തിക്കൊണ്ട് മാത്രമേ പരിഹാരങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കാൻ കഴിയൂ എന്നതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം.

ദീർഘകാല-ഹ്രസ്വകാല നടപടികൾ

- മാധവ് ഗാൾഗിൽ കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ട് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തുക. ഗാൾഗിൽ കമ്മിറ്റി ശാസ്ത്രീയമായി കണ്ടെത്തിയ കേരളത്തിലെ പശ്ചിമഘട്ട മേഖലയിലുള്ള പരിസ്ഥിതി ദുർബ്ബല പ്രദേശങ്ങളിൽ ഗാൾഗിൽ കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ട് നിർദ്ദേശിച്ചതിന് സമാനമായ ആസൂത്രണ പ്രക്രിയ ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ രൂപപ്പെടുത്തി പഞ്ചായത്ത്/മുനിസിപ്പാലിറ്റി തലത്തിൽ ഗ്രാമസഭകളുടെ അനുമതിയോടെ അവ നടപ്പിലാക്കാൻ നിയമം കൊണ്ടു വരിക.
- പശ്ചിമഘട്ട സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിവിധ മേഖലകളിൽ വിവിധതരത്തിലുള്ള ഇടപെടലുകൾ ആവശ്യമാണെന്നിരിക്കെ ഇക്കാര്യങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനായി പൊതുജന പങ്കാളിത്തമുള്ള ഒരു ഏകീകൃത സംവിധാന

- ത്തിന് രൂപം നൽകുക.
- പശ്ചിമഘട്ട മേഖലയിലെ ഏകവിളത്തോട്ടങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായി പഠിക്കുകയും പാരിസ്ഥിതിക പുനഃസ്ഥാപനത്തിനും തോട്ടങ്ങളുടെ വൈവിധ്യവൽകരണത്തിനും ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുക. പുഴകളിലേക്കുള്ള നീരൊഴുക്കിനെ നശിപ്പിക്കുന്ന വനത്തിനുള്ളിലെ വനം വകുപ്പിന്റെ തോട്ടങ്ങൾ (ഫോറസ്റ്റ് ഡവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ) ഘട്ടംഘട്ടമായി അവസാനിപ്പിക്കുകയും വനവൽകരണത്തിനുള്ള പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്യുക. സാമൂഹ്യവനവൽകരണ പരിപാടിയുടെ പേരിൽ നട്ടുപിടിപ്പിച്ച യുക്കാലിപ്റ്റസ്, അക്വേഷ്യ തുടങ്ങിയ മരങ്ങൾ പൊതു ആവശ്യത്തിനായി മുറിച്ചെടുത്ത് പകരം വനവൃക്ഷങ്ങൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുക.
- ഇ.എഫ്.എൽ ഭൂമിയും പാട്ടക്കാലാവധി കഴിഞ്ഞ തോട്ടങ്ങളും ഏറ്റെടുക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിലനിൽക്കുന്ന തർക്കങ്ങൾ പരിഹരിക്കുക. പാട്ടവ്യവസ്ഥ ലംഘിക്കുന്ന തോട്ടം ഉടമസ്ഥർക്കെതിരെ നിയമനടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.
- വനഭൂമിയുടെ സംരക്ഷണാവകാശം തദ്ദേശീയരായ ആദിവാസി സമൂഹത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമാക്കുന്ന കേന്ദ്ര വനാവകാശ നിയമം (2006) പൂർണ്ണമായും നടപ്പിലാക്കുക. വനവിഭവ പരിപാലനത്തിന്റെ രൂപരേഖ നിശ്ചയിക്കുന്നതിൽ ആദിവാസി വനാവകാശ ഉറുക്കൂട്ടങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കാൻ നടപടികളെടുക്കുക.
- വന നശീകരണത്തിന് കാരണമാകുന്ന വലിയ ഡാമുകളുടെ നിർമ്മാണം വേണ്ടെന്ന് വയ്ക്കുക. അതിരപ്പിള്ളി ജലവൈദ്യുത പദ്ധതി ഉപേക്ഷിക്കുക.
- അണക്കെട്ടുകളുടെ വൃഷ്ടി പ്രദേശങ്ങളുടെ പാരിസ്ഥിതിക പുനസ്ഥാപനം അടിയന്തരമായി നടപ്പിലാക്കുക.
- പുഴകളിലെ മണൽവാർലിന് അവധി (5 വർഷം) പ്രഖ്യാപിക്കുക. അഞ്ച് വർഷത്തിന് ശേഷം കണക്കെടുപ്പ് നടത്തി വിശകലനം ചെയ്തിട്ടു മാത്രം മണൽവാരാൻ അനുമതി നൽകുക.
- പുഴയോരങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി ജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ തൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുക. കോൺക്രീറ്റ് ഭിത്തികെട്ടി പുഴയോരങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്ന രീതി നിർത്തലാക്കുക.
- ഓരോ പുഴയിലും മഴക്കാലത്തും വേനൽക്കാലത്തും അതിനിടയിലുമുള്ള നീരൊഴുക്ക് എത്രയെന്ന് കണ്ടെത്തി, കുറഞ്ഞ നീരൊഴുക്ക് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള കർമ്മപദ്ധതി ജനകീയമായി തയ്യാറാക്കുക.
- പുഴയിൽ നിന്നും വെള്ളമെടുക്കുന്ന വാട്ടർ തീം പാർക്കുകൾക്ക് ഇനി അനുമതി നൽകാതിരിക്കുക.
- അണക്കെട്ടുകൾക്ക് താഴെ നീരൊഴുക്ക് നിലച്ച പുഴകളിൽ പാരിസ്ഥിതിക നീരൊഴുക്ക് തിരിച്ചുകൊണ്ടുവരാനാവശ്യമായ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുക.
- സർക്കാറുകൾ നിശ്ചയിക്കുന്ന കൃത്രിമമായ ഒഴുക്ക് പുഴ

⇒ പുലിമുട്ട് നിർമ്മിക്കാൻ 70 ലക്ഷം ടൺ പാറകൾ എവിടെ നിന്നാണ് കണ്ടെത്താൻ പോകുന്നതെന്ന് വ്യക്തമാക്കുക ⇒

കൾക്ക് ജൈവികമായി നിലനിർത്താൻ കഴിയാത്ത അവസ്ഥ പരിഗണിച്ച് അന്തർസംസ്ഥാന ജലക്കരാവുകൾ തിരുത്തിയെഴുതുക. പുഴയുടെ സ്വാഭാവിക നീരൊഴുക്കിനെ നശിപ്പിക്കുന്ന നദീസംയോജന കരാറുകൾ നടപ്പിലാക്കാതിരിക്കുക.

- ജനങ്ങളുടെ സുരക്ഷയും നദിയുടെ ഒഴുക്കും പരിഗണിച്ച് കാലപ്പഴക്കം ചെന്ന ഡാമുകൾ ഡീകമ്മീഷൻ ചെയ്യുക. അതിനായി ഒരു ഡാം സുരക്ഷാ ഏജൻസി രൂപീകരിക്കുക.
- പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ ജലകണക്കെടുപ്പ് നടത്തിയും ജലസ്രോതസ്സുകൾ രേഖപ്പെടുത്തിയും ജലഉപഭോഗം കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക.
- ജലസംരക്ഷണം പഞ്ചായത്തുകളുടെ കർമ്മപദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാക്കുക.
- ഭക്ഷ്യമേഖലയിലെ സ്വാശ്രയത്തെ മുന്നിൽ കണ്ടുകൊണ്ട് മേൽ മണ്ണ് സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രാദേശിക സംഘടനകളുടെയും സഹകരണ സംഘങ്ങളുടെയും പങ്കാളിത്തത്തോടെ ആരംഭിക്കുക .
- സംസ്ഥാന തലത്തിൽ top soil conservation task force രൂപീകരിക്കുകയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ സജീവമാക്കുകയും വേണം. ഊർജ്ജാൽപാദനത്തിന്റെ ഏറ്റവും അടിസ്ഥാന ഘടകമെന്ന നിലയിൽ മേൽമണ്ണിന്റെ സംരക്ഷണത്തിന് പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സുപ്രധാന ഇടം കൊടുക്കുക.
- വന-ജല-മണ്ണ് സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളെ വെവ്വേറെ കാണാതെ പരസ്പര ബന്ധിത പ്രവർത്തനങ്ങളായി പരിഗണിച്ചു കൊണ്ടുള്ള നടപടികൾ ഉണ്ടാകേണ്ടതുണ്ട് . ഈ മൂന്നു അടിസ്ഥാന വിഭവങ്ങൾക്കും കോട്ടം തട്ടാതെയുള്ള വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ മാത്രമേ സാധ്യമാക്കാവൂ .
- ഭൂഗർഭജലം പൊതുഉടമസ്ഥതാ അവകാശത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുവരികയും ആവശ്യങ്ങളെന്തെന്ന് പരിശോധിച്ച് ഭൂഗർഭജലം ഊറ്റിയെടുക്കുന്നതിന് കർശനമായ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായേയ്യൂ. കൊക്കക്കോള പോലെ ആഡംബര മൂല്യം മാത്രമുള്ള ഉത്പന്നങ്ങളുടെ നിർമ്മാണത്തിന് വേണ്ടി ഭൂഗർഭജലം ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതിന് നിരോധനം ഏർപ്പെടുത്തുക. കുഴൽക്കിണറുകൾ നിയന്ത്രിക്കുക.
- നെൽവയലുകളും തണ്ണീർത്തടങ്ങളും കാർഷിക ആവശ്യത്തിന് മാത്രമേ കൈമാറാവൂ എന്ന് 2008ലെ നെൽവയൽ-തണ്ണീർത്തട നിയമത്തിൽ ഭേദഗതി വരുത്തുക. ആറമുളയിലെ 1500 ഏക്കർ വയൽ പ്രദേശം നിയമവിരുദ്ധമായ രീതിയിൽ വ്യവസായ മേഖലയായി പ്രഖ്യാപിച്ച നടപടി റദ്ദാക്കുക.
- നെൽവയൽ നിർമ്മാണ സംരക്ഷണ നിയമം ലംഘിച്ചതായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ള തൃശൂർ ശോഭ സിറ്റി അടക്കമുള്ള സംരക്ഷണത്തിന് നിയമ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുക.
- കണ്ടൽക്കാടുകൾ വെട്ടിനശിപ്പിക്കുന്നവർക്കെതിരെ നടപടി സ്വീകരിക്കുക. 700 ച.കി.മീ ഉണ്ടായിരുന്ന കണ്ടൽക്കാടുകൾ ഇന്ന് വെറും 17 ച.കി.മീ ആയി കുറഞ്ഞതിന് കാരണം അന്വേഷിക്കുക. സി.ആർ.ഇസഡ് നിയമത്തിലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ പാലിച്ചു കൊണ്ട് അവശേഷിക്കുന്ന കണ്ടൽക്കാടുകളെ സംരക്ഷിക്കാൻ നടപടികളുണ്ടാവുക.

- ഇടനടൻ കുന്നുകളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് നിയമം നിർമ്മിക്കുക. കുന്നുകളിൽ നിന്നുള്ള മണ്ണ്, കല്ല് എന്നിവയുടെ ചെലവ് കർശന നിയന്ത്രണം കൊണ്ടുവരുക.
- പാറയുൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാത്തരം ചെറുതും വലിയതുമായ തണുത്തൊഴുക്ക് ഏതെല്ലാം പ്രദേശത്ത് നിന്നും ഇനി എത്രയളവിൽ എടുക്കാം എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ശാസ്ത്രീയ പഠനങ്ങൾ നടത്തി വിവരങ്ങൾ പൊതു സമൂഹത്തിനും ലഭ്യമാക്കുക. ഈ വിവരങ്ങൾ ഗ്രാമസഭകളിൽ ചർച്ചചെയ്യുകയും പുനപരിശോധിക്കപ്പെടുകയും വേണം.
- ക്വാറികളും അനുബന്ധ ഘടകങ്ങളായ ക്രഷറുകളും എംസാസ്റ്റ്, റെഡിമിക്സ് യൂണിറ്റുകളും സർക്കാർ നിയന്ത്രണത്തിൽ പൊതുമേഖലയിലാക്കുക. സാധാരണ ജനങ്ങൾക്ക് നിയന്ത്രിതമായ അളവിൽ കുറഞ്ഞ വിലയിൽ ഇവ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്തുക. പരിസ്ഥിതി അനുമതിയില്ലാത്ത ക്വാറി-ക്രഷർ യൂണിറ്റുകൾ അടച്ചുപൂട്ടുക. കേരള പരിസ്ഥിതി ആഘാത പഠന അതോറിറ്റി പരിഷ്കരിക്കുക. ക്വാറികളും അനുബന്ധ യൂണിറ്റുകളും പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ടിന് വിധേയമായി ഗ്രാമസഭകളുടെ അംഗീകാരത്തോടെ മാത്രം അനുവദിക്കുക. കടലിൽ കല്ലിട്ട് തീരദേശം സംരക്ഷിക്കുന്ന അശാസ്ത്രീയ നടപടി നിർത്തിവയ്ക്കുക. ക്വാറികൾക്ക് അനുമതി നൽകുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പതിവായി അഴിമതി നടത്തുന്ന മൈനിംഗ് ആന്റ് ജിയോളജി, മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ്, റവന്യൂ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെ നടപടി സ്വീകരിക്കുക. കേരള മൈനർ മിനറൽ കൺസർവ്വേഷൻ റൂൾസ് സമഗ്രമാക്കി, ചട്ടങ്ങൾ പുനർനിർവ്വചിച്ച് നിയമമാക്കുക. കേരളത്തിൽ നടക്കുന്ന എല്ലാ ക്രഷർ-ക്വാറി വിരുദ്ധ സമരങ്ങളും ന്യായമായി പരിഹരിക്കുക. ക്വാറി മാഫിയയുടെ ഭാഗത്ത് നിന്നും സമരപ്രവർത്തകർക്ക് നേരെയുണ്ടാകുന്ന അക്രമങ്ങൾക്കെതിരെ കർശന നടപടി സ്വീകരിക്കുക.
- ക്വാറി, ക്രഷർ, എം സാസ്റ്റ് യൂണിറ്റുകൾക്ക് മേൽ വ്യവസായവകുപ്പിനുള്ള അധികാരം എടുത്തുകളയണം. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പരിധിയിൽ സർക്കാർ നിയന്ത്രണത്തോടെ ഇവ നടപ്പിലാക്കണം.
- കുന്നിടിക്ക്, കല്ലുവെട്ട്, മണൽ-മണ്ണ് ചെറുതും വലിയതുമായ തണുത്തൊഴുക്ക് ചെറുതും വലിയതുമായ തണുത്തൊഴുക്ക് പരിധിയിൽ കൊണ്ടുവരണം. പരിസ്ഥിതി ആഘാത പഠനം എല്ലാ ചെറുതും വലിയതുമായ തണുത്തൊഴുക്കിനും നിർബന്ധമാക്കണം.
- തീരവും പശ്ചിമഘട്ടവും തകർക്കാൻ പോകുന്ന വിഴിഞ്ഞം തുറമുഖ പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് സർക്കാർ പുനർചിന്ത നടത്തുക. വിഴിഞ്ഞത്ത് പുലിമുട്ട് നിർമ്മിക്കാൻ 70 ലക്ഷം ടൺ പാറകൾ എവിടെ നിന്നാണ് കണ്ടെത്താൻ പോകുന്നതെന്ന് വ്യക്തമാക്കുക. 66 ഹെക്ടർ കടൽ നികത്തുന്നതിനുള്ള പാറയുടെ സ്രോതസ്സും വ്യക്തമാക്കുക. വിഴിഞ്ഞത്ത് ഈ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങളുണ്ടാക്കാൻ പോകുന്ന പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് സഞ്ചിത ആഘാത അവലോകനം നടത്തുന്നതിന് സർക്കാർ തയ്യാറാവുക. വിഴിഞ്ഞം പദ്ധതിയുടെ ലാഭക്ഷമതയെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനങ്ങൾ സൂചിപ്പിച്ചു നഷ്ടവും വല്ലാർപ്പാടും കണ്ടെത്താൻ ട്രാൻഷിപ്പ്മെന്റ് പദ്ധതിയുടെ പരാജയവും മത്സ്യമേഖലയ്ക്കുണ്ടാകാൻ പോ

കുന്നതായി വിദഗ്ധർ വിലയിരുത്തിയ നാശനഷ്ടങ്ങളും മുഖവിലയ്ക്കെടുത്ത് സർക്കാർ വിഴിഞ്ഞം പദ്ധതിയിൽ നിന്നും പിന്മാറുക.

- കേരളത്തിന്റെ തീരദേശത്ത് നടക്കുന്ന സി.ആർ.ഇസഡ് നിയമലംഘനങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠിക്കാൻ ഒരു അന്വേഷണ കമ്മീഷനെ നിയമിക്കുകയും തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- തീരദേശത്തിന്റെ (ഭൂമിയും കടലും) ഉടമസ്ഥാവകാശം മത്സ്യതൊഴിലാളികളിൽ നിക്ഷിപ്തമാക്കുന്ന തരത്തിൽ, വനാവകാശ നിയമത്തിന്റെ മാതൃകയിൽ നിയമം നിർമ്മിക്കുക.
- തീരശോഷണവും മത്സ്യബന്ധന മേഖല അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും പരിഗണിച്ച് കൊല്ലം ജില്ലയിലെ ആറാട്ടുപുഴയിൽ നടക്കുന്ന കരിമണൽ ഖനനം ഉപേക്ഷിക്കുക. വർഷങ്ങളായി തുടരുന്ന കരിമണൽ ഖനനം കാരണം തീരം നഷ്ടമായ ആറാട്ടുപുഴ പ്രദേശത്തെ മത്സ്യതൊഴിലാളികൾക്ക് പുനരധിവാസ പാക്കേജ് നടപ്പിലാക്കുക. കരിമണൽ ഖനനം സ്വകാര്യ മേഖലയ്ക്ക് അനുവദിച്ചു കൊടുക്കാതിരിക്കുക.
- മത്സ്യബന്ധന മേഖലയിൽ ഉല്പാദനം-വിതരണം-സംസ്കരണം എന്നെ രംഗത്ത് പ്രാദേശിക സമൂഹം പുറം തള്ളപ്പെടുകയും അവിടേക്ക് വൻകിട കുത്തകകൾ കടന്നു വരുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഉല്പാദന മാന്ദ്യം മറ്റൊരു പ്രധാന പ്രശ്നമാണ്. 1992 ലെ പുത്തൻ സാമ്പത്തിക നയങ്ങളുടെ ാഗമായി വിദേശ കമ്പനികൾക്ക് മുൻപിൽ ആദ്യം തുറന്നിട്ട് കൊടുത്തത് കടലായിരുന്നു. കഴിഞ്ഞ കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് വന്ന മീനാകുമാരി റിപ്പോർട്ട് മത്സ്യബ

ന്ധന മേഖലയെ പൂർണ്ണമായും തകർക്കാനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളാണ് മുന്നോട്ടുവച്ചത്. വിദേശകപ്പലുകളുടെ സ്വതന്ത്ര വിഹാരം സാധ്യമാക്കുന്ന നയങ്ങൾ ആയിരുന്നു അതിൽ ഉണ്ടായിരുന്നത്. നിലവിലെ സർക്കാരും ഈ നയത്തെ പിന്തുണയ്ക്കുകയാണ്. കേന്ദ്ര സർക്കാർ പറയുന്ന രണ്ടാം നില വിപ്ലവം ഏതുവിധേനെയുമുള്ള ഉല്പാദന വർദ്ധനവ് മാത്രമാണ് ലക്ഷ്യം വെയ്ക്കുന്നത്. കടലിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക സത്വലിതാവസ്ഥയെ ഇത് തകർക്കും. മീനാകുമാരി റിപ്പോർട്ട് മരവിപ്പിച്ചെങ്കിലും വിദേശ കപ്പലുകൾക്ക് കടലിലിറങ്ങാനുള്ള അനുമതിയെ സംബന്ധിച്ച് ഇനിയും തീരുമാനങ്ങൾ എടുത്തിട്ടില്ല.

- വിദേശകപ്പലുകളുടെ കൊള്ളയും സമുദ്രമലിനീകരണവും കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനവും കേരളത്തിന്റെ മത്സ്യസമ്പത്തിനെ എത്രമാത്രം നശിപ്പിച്ചു എന്നതിനെക്കുറിച്ച് വിശദമായി പഠിക്കുകയും ഇവ തടയുന്നതിനുള്ള ഫലപ്രദമായ നയപരിപാടികൾക്ക് രൂപം നൽകുകയും ചെയ്യുക.
- തീരശോഷണം തടയുന്നതിന് പുലിമുട്ടും കടൽഭിത്തിയുമല്ലാത്ത പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ അവലംബിക്കുക. മത്സ്യബന്ധന ഉപകരണങ്ങളുടെയും ഉരുകങ്ങളുടെയും മുഴുവൻ ഉടമസ്ഥാവകാശം മത്സ്യ തൊഴിലാളികൾക്കോ അവരുടെ സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്കോ മാത്രമായി നിജപ്പെടുത്തുക.
- കേരള അക്വാറിയം (ഫിഷറീസ്) റിഫോം ആക്ട് 2008 നടപ്പിലാക്കുക .
- ലേബർ ഇന്റേണിംഗ് (തൊഴിൽ സാമ്പ്രദായ) മേഖല എന്ന നിലയ്ക്ക് മത്സ്യബന്ധന മേഖലയെ സഹകരണവൽക്കരിക്കുകയും ആധുനികവൽക്കരിക്കുകയും ചെയ്യുക. ■

സാമൂഹ്യനീതി/ലിംഗനീതി/മനുഷ്യാവകാശം

കേരള വികസന മാതൃകകളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള സംവാദങ്ങളിൽ ആവർത്തിച്ച് പരാമർശിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ധനിക-ദരിദ്ര വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിലെ കുറഞ്ഞ വിടവ് എന്നത് ഇന്ന് പഴങ്കഥയായി മാറിയിരിക്കുന്നു എന്ന കാര്യം ഔദ്യോഗിക സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും ആസൂത്രണ വിദഗ്ദ്ധരും അടക്കം സമ്മതിച്ചുതുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ ആറുപതിറ്റാണ്ടു കാലത്തെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഓരങ്ങളിലേക്ക് തള്ളിയിട്ട് ആദിവാസി-ദളിത്-പിന്നാക്ക വിഭാഗങ്ങളുടെ ജീവിത സാഹചര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്താനാവശ്യമായ നടപടികൾ അടിയന്തിര പ്രാധാന്യത്തോടെ തന്നെ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഭൂരഹിതരായ ഈ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് ഭൂമിയിന്മേലുള്ള അവകാശം സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടുമാത്രമേ സാമൂഹ്യ നീതി ഉറപ്പുവരുത്താൻ സാധിക്കൂ. സാമൂഹ്യ ജീവിതത്തിന്റെ സമസ്ത മേഖലകളിലും ഇന്ന് സ്ത്രീകളുടെ സാന്നിദ്ധ്യം ഉണ്ടെങ്കിലും അധികാര പങ്കാളിത്തം, ചലന സ്വാതന്ത്ര്യം, തൊഴിൽ നീതി, സാമൂഹ്യ പരിഗണനകൾ, വ്യവസ്ഥാപിത മതകുടുംബ വിദ്യാഭ്യാസ സദാചാര സ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങി സർവ്വ മേഖലകളിലും ലിംഗനീതി സമത്വമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിരവധി പ്രശ്നങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്.

പൊതുഇടങ്ങളും സഞ്ചാരങ്ങളും തൊഴിൽ ഇടങ്ങളും കുറേക്കൂടി സ്ത്രീ സൗഹൃദപരമാക്കുക. സ്ത്രീകളെ മാത്രം ബോധവൽക്കരിച്ച് നന്നാക്കിയേക്കാം എന്ന പൊതുസമീപനം മാറ്റിവെച്ച് ബോധവൽക്കരണത്തിൽ രണ്ട് കുട്ടർക്കും തുല്യ പ്രാധാന്യം നൽകുക, വീടുകളിലായാലും പൊതു ഇടങ്ങളിലായാലും സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും നേരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങളെ ഗൗരവത്തോടെ കാണുക. ലിംഗനീതിയുടെ പ്രശ്നത്തെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവരലും പരിഹാരം തേടലും അടിയന്തിര പരിഗണന അർഹിക്കുന്ന ഒന്നായി അധികൃതരും പൊതുജനങ്ങളും കാണേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ദീർഘകാല-ഹ്രസ്വകാല നടപടികൾ

- സ്ത്രീ കേന്ദ്രീകൃതങ്ങളായ സദാചാര സങ്കല്പങ്ങൾ ഉടച്ചുവാർക്കുക.
- കുടുംബങ്ങളിലെ സ്ത്രീപുരുഷ ബന്ധങ്ങളെ ജനാധിപത്യവൽക്കരിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ നടത്തുക. കുടുംബം എന്ന സ്ഥാപനത്തെ ജനാധിപത്യവൽക്കരിക്കുന്നതിനായി കോഹാബിറ്റേഷൻ പോലെയുള്ള സംവിധാനങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
- വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ ആൺ-പെൺ ബന്ധങ്ങളെ സൗ

ഹൃദയവും ജനാധിപത്യപരവും ആക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിനായി ചെറുപ്പം മുതൽ വേർതിരിച്ചിരുത്തി പഠിപ്പിക്കുന്ന രീതി മാറ്റുക.

- പൊതുഇടങ്ങൾ പകലും രാത്രിയും സ്ത്രീയെ ഭയപ്പെടുത്തുന്ന ഇടങ്ങളായി മാറിയിട്ടുണ്ട്. എല്ലായിടങ്ങളിലും (പൊതുനിരത്തും, ഇടവഴികളും, കടൽത്തീരവും, സിനിമാശാലയും...) അധികാരവും അവകാശവും പ്രഖ്യാപിക്കാനും നേടിയെടുക്കാനും കഴിയുക.

- സ്വന്തം ശരീരത്തെക്കുറിച്ചും ലൈംഗികതയെക്കുറിച്ചുമുള്ള ഭയവും അപകർഷതയും ഇല്ലാതെ വളരാൻ ചെറുപ്പം മുതൽ പരിശീലനം നൽകുക.

- അധികാരസ്ഥാനങ്ങളിലുള്ള സ്ത്രീകളുടെ പങ്കാളിത്തം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് അടിയന്തര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക. സ്ത്രീകളെ അധികാരത്തിൽ നിന്നും മാറ്റിനിർത്തുന്ന രാഷ്ട്രീയ കുറ്റകൃത്യം അവസാനിപ്പിക്കുകയും എല്ലാ തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളിലും പകുതി സീറ്റുകളിൽ സ്ത്രീകളെ മത്സരിപ്പിക്കുന്നതിന് രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾ തയ്യാറാവുകയും ചെയ്യുക.

- പുരുഷന്റേത് മാത്രമായിരുന്ന തൊഴിൽ മേഖലകളിലും ഉല്പാദനമേഖലകളിലും ഇന്ന് സ്ത്രീ ഉണ്ടെങ്കിലും സാമ്പത്തിക അധികാരവും സ്വത്തധികാരവും പരിമിതമായ തോതിൽ മാത്രം കയ്യാളുന്ന അവസ്ഥ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിന് പരിഹാരം കാണുക.

- സ്ത്രീകൾക്ക് വേണ്ടി പ്രത്യേക വകുപ്പ് രൂപീകരിക്കുക.

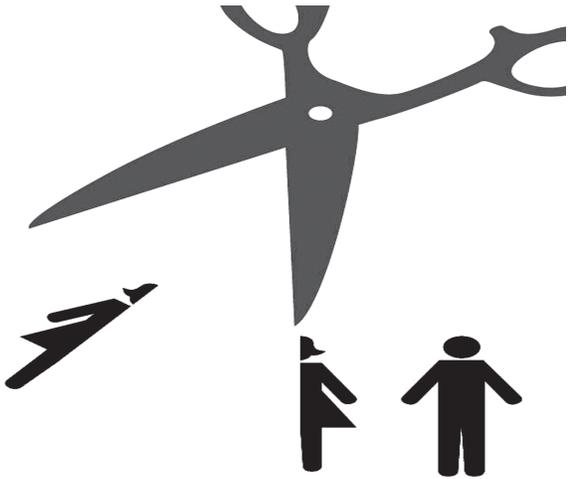
- ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും നിലവിൽ അവർ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ (യാത്രാ പാസുകൾ, മെഡിക്കൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ..) പരിഹരിക്കുന്നതിനും അടിയന്തരമായി ഇടപെടുക.

- ട്രാൻസ്ജെൻഡേർസ് വിഭാഗത്തിൽ പെട്ടവരുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുവാനും അരെ മുഖ്യധാരാ സമൂഹത്തിലെത്തിക്കാനും സംസ്ഥാനത്തിൽ ട്രാൻസ്ജെൻഡേർസ് ജസ്റ്റിസ് ബോർഡ് രൂപീകരിക്കുക.

- ലൈംഗികതയെ കുറ്റകൃത്യമാക്കുന്ന ഐപിസി 377 വകുപ്പ് നടപ്പാക്കാതിരിക്കുക.

- ട്രാൻസ്ജെൻഡേർസിന്റെ പ്രശ്നങ്ങളെയും അവകാശങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച് ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കുക.

- മുതലാളിത്തം ഒരുഭാഗത്ത് അതിന്റെ തകർച്ചയെ നേരിടുമ്പോൾ തന്നെ, മറുഭാഗത്ത് സാധ്യമായത്രയും നിയന്ത്രണം കൈപ്പിടിയിലൊതുക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിലാണ്. അതിന്റെ പരിണിതഫലമെന്ന നിലയ്ക്ക് ലോകമൊട്ടാകെ മുതലാളിത്ത സൈനിക ഭരണത്തിലേക്ക് അതിവേഗം കടന്നുപോയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളിന്മേലും വികസന നയരൂപീകരണങ്ങളിലും ഉള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ ശക്തമാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി കൂടുതൽ കൂടുതൽ സൈന്യവൽക്കരണം സാധ്യമാക്കുക എന്നതായിരിക്കും അതിന്റെ തന്ത്രങ്ങളിലൊന്ന്. പൗരന്മാരുടെ ഓരോ നീക്കത്തെയും നിരീക്ഷണങ്ങൾക്ക് വിധേയമാക്കാൻ സാധ്യമാകുന്ന രീതിയിൽ സാങ്കേതികവിദ്യകളെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്ന രീതി ഇന്ന് വ്യാപകമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിവരുന്നുണ്ട്. ഭരണകൂടത്തിന്റെ

തെറ്റായ നയങ്ങൾക്കെതിരെ പ്രതിഷേധം നടത്തുന്ന സംഘടനകൾക്കും വ്യക്തികൾക്കും എതിരായാണ് ഈ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ പ്രധാനമായും ഉപയോഗപ്പെടുന്നത്. പൗരന്മാരുടെ സ്വകാര്യതകളിലേക്ക് കടന്നുകയറുന്ന ഭരണകൂട നടപടികളെ പൂർണ്ണമായും ഇല്ലാതാക്കുക.

- ഭരണകൂട താൽപര്യസംരക്ഷണത്തിനായി സാങ്കേതികവിദ്യകളെ കൂട്ടുപിടിക്കുന്നതോടൊപ്പം തന്നെ ജനാധിപത്യവിരുദ്ധമായ നിരവധി നിയമങ്ങളും അതത് ഭരണകൂടങ്ങൾ കാലാകാലങ്ങളായി പടച്ചുവിടുന്നുണ്ട്. കാപ്പ, ഡഅജഅ തുടങ്ങിയ നിയമങ്ങൾ ഉദാഹരണം. മനുഷ്യന്റെ മൗലികാവകാശങ്ങളെ ഹനിക്കുന്ന ഇത്തരം നിയമങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും എടുത്തുകളയുക.

- ആദിവാസി-ദളിത് സമൂഹങ്ങളോടുള്ള ഭരണകൂടത്തിന്റെയും പൊതുസമൂഹത്തിന്റെയും മനോഭാവം മനുഷ്യത്വഹീനമാണെന്ന് തെളിയിക്കുന്ന നിരവധി സംഭവങ്ങൾ സമീപകാലത്തായി ആവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ആദിവാസി-ദളിത് വിഭാഗങ്ങൾക്കെതിരായി നടക്കുന്ന അക്രമങ്ങളിൽ പലപ്പോഴും പോലീസും ഭരണകൂടവും നിക്ഷിപ്ത താൽപര്യങ്ങളുടെ കൂടെനിൽക്കുന്നതായി കാണാം. പല കേസുകളിലും ഇരട്ടനീതി പ്രയോഗിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും. ആദിവാസികൾക്കെതിരായി പ്രയോഗിക്കപ്പെടുന്ന പോക്സോ കേസുകൾ ഇതിനുള്ള എറ്റവും വലിയ തെളിവാണ്. ഇവയെല്ലാം പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള അടിയന്തര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.

- ശിക്ഷയുടെ കാഠിന്യം എത്രകണ്ട് കൂടിയായും കുറ്റകൃത്യം കുറയ്ക്കാൻ അത് പര്യാപ്തമാവുന്നില്ല എന്നതിനാൽ വ്യശിക്ഷയ്ക്കെതിരായി നിലപാട് സ്വീകരിക്കുക. ഒരു പരിഷ്കൃത സമൂഹമെന്ന നിലയിൽ കേരളത്തിന്റെ അന്തസ്സ് ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുന്നതിനായി വ്യശിക്ഷയ്ക്കെതിരെ ഉറച്ചനിലപാട് കൈക്കൊള്ളുക. സമൂഹത്തിൽ പല രൂപത്തിൽ വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മതപരമായ അസഹിഷ്ണുതകൾക്ക് പരിഹാരം കാണുക.

- ഭിന്നാഭിപ്രായങ്ങളെയും വിശ്വാസങ്ങളെയും ബോധ്യങ്ങളെയും കായികമായി ഉന്മൂലനം ചെയ്യുന്ന ഫാസിസ്റ്റ് രാഷ്ട്രീയത്തെ അതിന്റെ സത്തയിൽ തന്നെ നിരാകരിക്കുക. ■

ജനാധികാരം/വിഭവധികാരം/ ഭരണനവീകരണം/വിവരാവകാശ നിയമം

73, 74 ഭരണഘടനാ ഭേദഗതികൾ നിലവിൽ വന്ന് ഇരുപതിലേറെ വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിട്ടും ഭരണത്തിന്റെയും അധികാരത്തിന്റെയും വികേന്ദ്രീകരണം ഇനിയുമേറെ മുന്നോട്ടു പോകാനുണ്ട് എന്നാണ് അനുഭവങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നത്. ജനാധികാരത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഗ്രാമസഭകളെ ഫലപ്രദമായ അധികാരകേന്ദ്രങ്ങളാക്കി മാറ്റിത്തീർക്കാൻ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്ടിന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അധികാര വികേന്ദ്രീകരണ പ്രക്രിയ ശക്തിപ്പെടുത്തിന്റെ പ്രതിഫലനങ്ങൾ പല മേഖലകളിലും ദൃശ്യമാണ്. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന ഭരണ കൂടത്തിന്റെ പല നയങ്ങൾക്കെതിരെയും തദ്ദേശീയ ഭരണ കൂടങ്ങൾ ഏറ്റുമുട്ടേണ്ടി വരുന്ന കാഴ്ച കേരളത്തിലെ പല സ്ഥരംഗങ്ങളിലും നമ്മൾ കാണുന്നുണ്ട്. പരിമിതമെങ്കിലും ഗ്രാമസഭകളുടെ അധികാരമുപയോഗിക്കാൻ ശ്രമിച്ച ജനങ്ങൾ പലയിടത്തും പഞ്ചായത്ത് ഭരണസമിതിയുടെ ദുർനടപടികളെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നതും പതിവായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അധികാരവികേന്ദ്രീകരണത്തിൽ തങ്ങൾക്കുള്ള പങ്കിനെക്കുറിച്ച് വാചാലരാകുന്ന ഇടത്-വലത് രാഷ്ട്രീയകക്ഷികളൊന്നും ജനങ്ങളുടെ അധികാരത്തെ വികസിപ്പിക്കുന്ന ശ്രമങ്ങളൊന്നും നടത്തിയില്ല എന്നുമാത്രമല്ല ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ അധികാരം കവർന്നെടുക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ പലവിധത്തിൽ തുടരുകയും ചെയ്യുകയാണ്. സ്വയംഭരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കാഴ്ചപ്പാട് വികസിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെ മാത്രമേ ജനാധികാരത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്താൻ കഴിയൂ. എന്നാൽ ഭരണരംഗം കയ്യാളുന്ന കേരളത്തിലെ പ്രബല രാഷ്ട്രീയകക്ഷികളൊന്നും അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു രാഷ്ട്രീയ കാഴ്ചപ്പാട് പിന്തുടരാത്തതിനാലും അധികാര വികേന്ദ്രീകരണ പ്രക്രിയ കേരളത്തിൽ പ്രതിസന്ധി നേരിടുകയാണ്.

● തദ്ദേശീയ വിഭവങ്ങളുടെ മേലുള്ള അധികാരം തദ്ദേശീയ സമൂഹത്തിന്റെ പൊതു ഉടമസ്ഥതയിൽ ഉറപ്പാക്കും വിധം പഞ്ചായത്തീരാജ് നിയമം ഭേദഗതി ചെയ്യുക. പൊതുഉടമസ്ഥത എന്നത് സർക്കാർ ഉടമസ്ഥതയിൽ നിന്നും സാമൂഹ്യ ഉടമസ്ഥതയിലേക്ക് മാറുക. പൊതുഉടമസ്ഥതയിലുള്ള വിഭവങ്ങൾക്ക് മേൽ ഗ്രാമസഭയ്ക്ക് പരമാധികാരം നൽകുക. വിഭവവിനിയോഗത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ തീരുമാനമെടുക്കാനുള്ള അധികാരം ഗ്രാമസഭയ്ക്ക്.

● ഗ്രാമസഭ എന്നത് വാർഡ് സഭയിൽ നിന്നും അയൽസഭയിലേക്ക് പുനർനിർവചിക്കുക. ജൈവപരമായ മനുഷ്യസമൂഹങ്ങളെ അയൽസഭകളായി പരിഗണിക്കുക (ഉദാ. ആദിവാസി ഊരുകൂട്ടം).

● ജനപ്രതിനിധികൾക്കുള്ളതിന് തുല്യമായതോ കൂടുതലായതോ ആയ വിഭവധനാധികാരങ്ങൾ ജനപങ്കാളിത്തസഭകൾക്ക് നൽകുക. ഗ്രാമസഭയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും കൂടുതൽ അധികാരങ്ങൾ കൈമാറുന്നതിനുമുള്ള കൂട്ടായ ശ്രമങ്ങൾ നടത്തുക.

● ഗ്രാമസഭകളുടെ തീരുമാനത്തിനെതിരെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പഞ്ചായത്ത് അംഗത്തിന്റെ അംഗത്വം റദ്ദുചെയ്യുക. തെര

ഞ്ഞടുക്കപ്പെട്ട അംഗത്തെ തിരിച്ചുവിളിക്കാനുള്ള അധികാരം ഗ്രാമസഭയ്ക്ക് നൽകുക.

● പൊതുവിഭവങ്ങളുടെ മേൽ (ജലം, പുഴ, മണ്ണ്, മിനറൽ, വിത്ത് മുതലായവ) പെസ നിയമത്തിന്റെ മാതൃകയിൽ ജനപങ്കാളിത്തസഭകൾക്ക് അധികാരം നൽകുക.

● അയൽസഭകൾ കൂട്ടുന്നതിനുള്ള അധികാരം ജനങ്ങളിൽ നിക്ഷിപ്തമാക്കുക. പ്രമേയം പാസാക്കുന്നതിനുള്ള വോട്ടിംഗ് നില 10 ശതമാനം എന്നതിൽ നിന്നും 50 ശതമാനം എന്നതിലേക്ക് ഉയർത്തുക.

● പഞ്ചായത്തീരാജ് നിയമം വരുന്നതിന് മുമ്പ് നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന എല്ലാ കൊളോണിയൽ നിയമങ്ങളെയും ജനാധിപത്യവൽക്കരിക്കുക.

● സർക്കാർ ഫണ്ടുകൾക്ക് മേൽ ഗ്രാമസഭകൾക്ക് നിയന്ത്രണമുണ്ടാകണം.

● കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ പദ്ധതികൾ തങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് പുനക്രമീകരിക്കാൻ അവകാശം വേണം.

● നിലവിൽ കേന്ദ്രവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പ് പഞ്ചായത്തുകളാണെങ്കിലും അതിന്റെ ഘടനയെ നിശ്ചയിക്കാൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അധികാരമില്ല.

● ഗ്രാമസഭയുടെ ഏതുസംശയത്തിനും ആശങ്കയ്ക്കും ഗ്രാമസഭയിൽ തന്നെ മറുപടി നൽകാൻ സർക്കാറിന് കഴിയണം.

● ഗ്രാമസഭയുടെ തീരുമാനങ്ങൾ പഞ്ചായത്ത് ഭരണസമിതി തിരുത്തിയെഴുതുന്നത് തടയുക.

● അതാത് വാർഡുകളിലെ തണ്ണീർത്തടങ്ങളെയും നെൽവയലുകളെയും കുറിച്ചുള്ള നിലവിലെ ഡാറ്റാ ബാങ്ക് രജിസ്റ്റർ ഗ്രാമസഭയ്ക്ക് കൈമാറുക.

● ഭൂമിയുടെ അളവ് കുറയുന്നത്, കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകൾ മലിനമാകുന്നത്, മറ്റ് പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾ എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ പഞ്ചായത്ത് ഭരണസമിതി ഗ്രാമസഭയെ അറിയിക്കുക.

● നിലവിൽ കേന്ദ്ര വനാവകാശ നിയമത്തിന്റെയും പെസ നിയമത്തിന്റെയും പരിധിയിൽ വരാത്ത ആദിവാസി ഊരുകൂട്ടങ്ങൾക്ക് കൂടി ഈ അധികാരങ്ങൾ ലഭ്യമാകുന്ന വിധത്തിലുള്ള ഒരു സംവിധാനമുണ്ടാക്കുക. അതിനെ പഞ്ചായത്തീരാജ് നിയമവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുകയും ഊരുകൂട്ടങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക.

● ആദിവാസി മേഖലയിലുള്ള എല്ലാ ഫണ്ടുകളുടെയും വിനിയോഗത്തെക്കുറിച്ച് തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിനുള്ള പൂർണ്ണാധികാരം ആദിവാസി ഊരുകൂട്ടങ്ങൾക്ക് കൈമാറുക.

● ലോകബാങ്ക്/എ.ഡി.ബി മുതലായ അന്തർദേശീയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന ഏജൻസികളായി തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ ഉപയോഗിക്കുന്നത് അവസാനിപ്പിക്കുക. ലോകബാങ്ക്/എ.ഡി.ബി വായ്പകൾ വഴി

⇒ അഴിമതിക്ക് അറുതിവരുത്താൻ കഴിയുന്ന തരത്തിൽ ജനലോക്പാൽ നിയമം കേരളത്തിലും നടപ്പിലാക്കുക ⇒

നടപ്പിലാക്കിയ പദ്ധതികളുടെ നേട്ടകോട്ട വിശകലനം നടത്തി പൊതുസമൂഹത്തിന് മുന്നിൽ വയ്ക്കുക.

- പൊതുഭരണരംഗത്ത് നിലനിൽക്കുന്ന അമിതമായ ബ്യൂറോക്രാറ്റിസേഷൻ തടയാൻ നിയമം കൊണ്ടുവരുക.
- പൊതുഭരണത്തിൽ സിവിൽ സൊസൈറ്റിയുടെ പങ്കാളിത്തവും മേൽനോട്ടവും ഉറപ്പാക്കാൻ കഴിയുംവിധം നിയമ നിർമ്മാണം.
- ഓരോ നിയമവും ചട്ടവും നടപ്പാക്കാൻ ബാധ്യതപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ ആരെല്ലാമാണെന്ന് വ്യക്തമായി നിർവചിക്കുകയും അത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ വീഴ്ചവരുത്തുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെ നടപടി സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയുന്ന വിധത്തിൽ ചുമതലാനിയമം (അക്കൗണ്ടബിലിറ്റി ആക്ട്) രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്യുക. സമയബന്ധിതമായി നടപടി യെടുക്കാത്ത ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ശിക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥ എല്ലാ നിയമത്തിലും ഉൾപ്പെടുത്തുക.
- സർക്കാർ തലത്തിലും ഭരണഘടനാ സ്ഥാപനങ്ങളിലും നിലനിൽക്കുന്ന അഴിമതിക്ക് അറുതിവരുത്താൻ കഴിയുന്ന തരത്തിൽ ജനലോക്പാൽ നിയമം കേരളത്തിലും നടപ്പിലാക്കുക.
- വനിതാ കമ്മീഷൻ, മനുഷ്യാവകാശ കമ്മീഷൻ, പോലീസ് കമ്പ്യൂയിന്റ്സ് അതോറിറ്റി, പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗ കമ്മീഷൻ തുടങ്ങിയ സ്റ്റാറ്റ്യൂട്ടറി ബോഡികളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെയും അവർ സ്വീകരിക്കുന്ന പരിഹാര നടപടികളെയും ജനകീയ ഓഡിറ്റിംഗിന് വിധേയമാക്കുക.
- വിവരാവകാശ നിയമത്തിന്റെ പ്രസക്തി നഷ്ടപ്പെടുത്താനും വിധം സർക്കാരിന്റെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും ഭാഗത്ത് നിന്നുണ്ടാകുന്ന ഇടപെടലുകൾ അവസാനിപ്പിക്കുക. വിജിലൻസ് ആൻഡ് ആന്റി കറപ്ഷൻ ബ്യൂറോയിൽ നിന്നും അഴിമതിക്കേസുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രേഖകളൊന്നും വിവരാവകാശ നിയമപ്രകാരം നൽകേണ്ടതില്ലെന്ന് കേരള സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം അത്തരത്തിലുള്ള ഒന്നായിരുന്നു.
- ഏതെരു നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനത്തിന്റെയും മെറ്റീരിയൽ സാമ്പിളുകൾ പരിശോധിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരത്തെ

- സംബന്ധിച്ച് നിയമത്തിൽ വ്യക്തതവരുത്തുക.
- നിഷേധിക്കാവുന്ന വിവരങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച പട്ടിക തയ്യാറാക്കി എല്ലാ സർക്കാർ ഓഫീസുകളിലും പ്രദർശിപ്പിക്കുക.
- വിവരാവകാശ നിയമത്തെ സർക്കുലറുകൾകൊണ്ട് തടയുന്നത് നിർത്തലാക്കുക. നിയമത്തിന്റെ അന്തസ്സത്തെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്ന സർക്കുലറുകൾ പിൻവലിക്കുക.
- വിവരാവകാശ കമ്മീഷന്റെ നിയമനത്തിലും നടത്തിപ്പിലും ജനകീയ ഇടപെടലുകൾ എങ്ങനെ സാധ്യമാക്കാം എന്ന് ആലോചിക്കുക. വിവരാവകാശ കമ്മീഷൻ നടത്തുന്ന തീർപ്പുകളെ ജനകീയ ഓഡിറ്റിംഗിന് വിധേയമാക്കുക.
- വിവരാവകാശ നിയമം സെക്ഷൻ 4 അനുസരിച്ച് സ്വമേധയാ വെളിപ്പെടുത്തേണ്ട വിവരങ്ങളും രേഖകളും മിക്ക സർക്കാർ ഓഫീസുകളും ഇപ്പോഴും പൊതുജനത്തിന് ലഭ്യമാക്കിയിട്ടില്ല. പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർമാർക്ക് ഇക്കാര്യങ്ങൾ ഇൻഡക്സ് ചെയ്യാൻ പ്രയാസമാണെങ്കിൽ ക്രമീകരണ ചുമതല ഐ.ടി മിഷൻ പോലെയുള്ള സർക്കാർ ഏജൻസികളെ ഏൽപ്പിക്കുക.
- സെക്ഷൻ 20 അനുസരിച്ചുള്ള ശിക്ഷാനടപടികൾ അപ്പീൽ തീർപ്പിന്റെ ഭാഗമായി നിർബന്ധമാക്കുക. വകുപ്പുതല ശിക്ഷാനടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക. പിഴശിക്ഷയായി ഈടാക്കുന്ന തുകയുടെ പരിധി ഉയർത്തുക.
- സേവനാവകാശ നിയമം, ഉപഭോക്തൃ നിയമം, കേരള പോലീസ് ആക്ട്, സിവിൽ നടപടി നിയമം, കേന്ദ്ര പൊതു രേഖാ നിമയം തുടങ്ങിയ നിയമങ്ങളെ വിവരാവകാശ നിയമവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തന പദ്ധതി രൂപീകരിക്കുക.
- അഴിമതി തടയാനും ഭരണസുതാര്യ ഉറപ്പുവരുത്താനും ഉതകുന്ന തരത്തിൽ ഓരോ വകുപ്പിലും 'വിവരാവകാശ പ്രായോഗിക പാക്കേജ്' ഉണ്ടാക്കുകയും പ്രചാരണം നൽകുകയും ചെയ്യുക.
- വിവരാവകാശ നിയമത്തേയും അതിന്റെ സാധ്യതകളേയും പൗരസമൂഹത്തെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രായോഗിക ബോധവൽക്കരണ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക. ■

നഗരവൽകരണം/നഗരമാലിന്യസംസ്കരണം/ പാർപ്പിടം/സ്വകാര്യമൂലധന നിക്ഷേപങ്ങൾ

മൂലധന നിക്ഷേപങ്ങളെ സീകരിക്കാൻ യോഗ്യമായ തരത്തിൽ നഗരങ്ങളെ മാറ്റിയെടുക്കുക എന്നതായി മാറിയിരിക്കുകയാണ് ഏറെക്കാലമായി നമ്മുടെ നഗരസൂത്രണ പ്രക്രിയ. നവലിബറൽ നയങ്ങളുടെ ഭാഗമായി വന്ന ലോകബാങ്ക്-എ.ഡി.ബി വായ്പകളും പബ്ലിക് പ്രൈവറ്റ് പാർട്ണർഷിപ്പ് പരിപാടികളും ബിൽഡ് ഓപ്പറേറ്റ് ആന്റ് ട്രാൻസ്ഫർ വ്യവസ്ഥകളും ജവഹർലാൽ നെഹ്റു അർബൻ റിന്യൂവൽ മിഷൻ പോലെയുള്ള പദ്ധതികളും പൊതുസ്വത്ത് സ്വകാര്യ മേഖലയ്ക്ക് കൈമാറുന്നതിനുള്ള ശ്രമമാണ് നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. നഗരപ്രദേശങ്ങളിലെ ദരിദ്രർക്കും ചേരിനിവാസികൾക്കുമിടയിൽ ഭീകരമായ അസംതൃപ്തികൾ ഈ പദ്ധതികൾ വഴി സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. നഗരവൽക്കരണത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ ദോഷം വൻതോതിലുള്ള വിഭവധർമ്മം അവ കണ്ടെത്തുന്നതിനായി ഗ്രാമീണ മേഖലകളെ അവയുടെ കോളനികളാക്കി മാറ്റുന്നതുമാണ്. നഗര-ഗ്രാമ മേഖലകളിലെ വ്യക്തികളുടെ വിഭവ-ഊർജ്ജ വിനിയോഗത്തിലെ അന്തരം ഇക്കാര്യം വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. നഗര ഉല്പാസനകര്യങ്ങൾക്കായി ഗ്രാമങ്ങളിലെ വിഭവങ്ങൾ നഗരങ്ങളിലേക്ക് വ്യാപകമായി ഒഴുക്കുന്നതിന്റെ പ്രതിസന്ധികൾ കേരളത്തിലും രൂക്ഷമാകാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ എല്ലാ വൻകിട നഗരങ്ങളുടെയും മാലിന്യം ചുമക്കാൻ വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് നഗരാതിർത്തികളിലുള്ള പഞ്ചായത്തുകളും ഗ്രാമങ്ങളുമാണ്. പാരിസ്ഥിതിക മാന്ദര്യങ്ങളെല്ലാം ലംഘിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വികസന പ്രക്രിയകൾ നഗരങ്ങളെ വലിയ പ്രതിസന്ധിയിലെത്തിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

ദീർഘകാല-ഹ്രസ്വകാല നടപടികൾ

- നഗരങ്ങൾ ഒരു യാഥാർത്ഥ്യമായി ഇവിടെ നിലനിൽക്കുമ്പോൾ വരാനിരിക്കുന്ന നാളുകളിലെ പാരിസ്ഥിതിക-വിഭവ പ്രതിസന്ധികൾ പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് കാലത്തിനൊത്ത് അവയെ പുനർരൂപകല്പന ചെയ്യുക. നഗരങ്ങളുടെ വഹനശേഷി കണക്കാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള സ്പേഷ്യൽ പ്ലാനിംഗിന് വാർഡുസഭകളുടെ അംഗീകാരത്തോടെ രൂപം നൽകുക.
- നഗരപരിധിയിലെ തണ്ണീർത്തടങ്ങൾ, കണ്ടൽക്കാടുകൾ, തീരപ്രദേശങ്ങൾ, കുള്ളങ്ങൾ എന്നിവ സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് അത്തരം പ്രദേശങ്ങൾ നോൺ ഡവലപ്മെന്റ് സോണുകളായി പ്രഖ്യാപിക്കുക.
- നഗരത്തിനുള്ളിലെ പൊതു ഇടങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുക (പാർക്കുകൾ, കളിസ്ഥലങ്ങൾ, സൈക്കിൾ പാത്തുകൾ...), നഗരവനവൽകരണ പരിപാടിക്ക് രൂപം നൽകുക.
- നഗരങ്ങൾക്കാവശ്യമായ എല്ലാത്തരം വിഭവങ്ങൾക്കും ഗ്രാമീണ മേഖലയെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതോടൊപ്പം നഗരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ ഏറ്റുവാങ്ങേണ്ടിവരുന്നു എന്നതും വസ്തുതയാണ്. ഈ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാനാവശ്യമായ നടപടികളെക്കുറിച്ച് ഗൗരവമായിത്തന്നെ ആലോചന നടത്തുക.

- നിലനിൽക്കുന്ന നിയമങ്ങൾ ലംഘിച്ചുകൊണ്ട് പണിയുയർത്തിയ എല്ലാ നിർമ്മിതികളും പൊളിച്ചുനീക്കുക. നഗരങ്ങളിലെ വൻകിട നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വാർഡുസഭകളുടെ അംഗീകാരം നിർബന്ധിതമാക്കുക.
- നഗരദരിദ്രർക്ക് പ്രത്യേക പാർപ്പിട പദ്ധതി ഏർപ്പെടുത്തുക. ആറ് മാസത്തിലധികം ആൾത്താമസമില്ലാതെ ഒഴിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ഫ്ളാറ്റുകൾ താൽക്കാലികമായി ഏറ്റെടുത്ത് മിതമായ വാടകയ്ക്ക് ഭവനരഹിതർക്ക് താമസിക്കുന്നതിനായി നൽകുക. അതിനുള്ള അധികാരം നഗരസഭയിൽ നിക്ഷിപ്തമാക്കുക. ഫ്ളാറ്റുകളെ നിക്ഷേപമാർഗ്ഗവും റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് വ്യാപാരത്തിന്റെ ഉപാധിയുമാക്കുന്ന വിധത്തിൽ നഗരത്തിൽ ഒന്നിലധികം ഫ്ളാറ്റുകൾ വാങ്ങുന്നതിനുള്ള അനുമതി ഒരു വ്യക്തിക്ക് നൽകാതിരിക്കുക. ഫ്ളാറ്റുകളുടെ നിർമ്മാണത്തിന് അനുമതി നൽകുമ്പോൾ സോളാർ വൈദ്യുതി സംവിധാനം നിർബന്ധിതമാക്കുക.
- കേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യ സംസ്കരണം എന്നത് കേരളത്തിൽ അന്വേ പരാജയമടഞ്ഞ പരിഹാരമാണ്. ഞെളിയൻ പറമ്പ്, വിളപ്പിൽശാല, ലാലൂർ തുടങ്ങിയവ അതിന്റെ ഉദാഹരണങ്ങളായി നമുക്കു മുന്നിലുണ്ട്. ഏറ്റവും നവീനവും കാര്യക്ഷമവുമായ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിച്ചാൽ പോലും ഈ പ്രശ്നത്തെ മറികടക്കാനാവാത്തവിധം നാറിയിരിക്കുന്നു നമ്മുടെ രാഷ്ട്രീയ സാമൂഹ്യ പരിസരം. ഈ പ്രശ്നത്തോടുള്ള അങ്ങേയറ്റത്തെ അലംഭാവത്തിനു പുറമെ കെടുകാര്യസ്ഥതയും, അഴിമതിയും നിറഞ്ഞ ഒരു ഘടനയിൽ തികഞ്ഞ പരാജയമാണ് ഇത്തരം പ്ലാന്റുകൾ. ഈ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് അടിയന്തരമായി പരിഹാരം കാണുക. ഇലക്ട്രോണിക് മാലിന്യങ്ങൾ ഉൽപാദകർ തന്നെ തിരിച്ചെടുക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുക.
- ഫലപ്രദമായ ഡ്രെയിനേജ് സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുക. പൊതു ഡ്രെയിനേജുകളിലേക്ക് മലിനജലം ഒഴുക്കാൻ സ്ഥാപനങ്ങളെ അനുവദിക്കരുത്. പ്ലാസ്റ്റിക് പാക്കിംഗ് പൂർണ്ണമായും തടയുക. കുടുംബശ്രീകൾ വഴി പേപ്പർ/തുണി ബാഗുകൾ നിർമ്മിക്കുക.
- നഗരങ്ങളിലേക്കാവശ്യമായ ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കളിൽ പഴം-പച്ചക്കറികൾ എന്നിവയെങ്കിലും നഗരങ്ങളിലെ ഒഴിഞ്ഞ പ്രദേശങ്ങളിലും വീടുകളിലെ ട്രെയിനുകളിലും മറ്റുമായി ഉൽപാദിപ്പിക്കാൻ സാധിക്കും. നഗരങ്ങളിൽ നിന്ന് പുറത്തുള്ള ജൈവമാലിന്യങ്ങൾ സ്രോതസ്സുകളിൽ വെച്ചുതന്നെ ശാസ്ത്രീയമായി സംസ്കരിക്കുകയാണെങ്കിൽ പ്രതിദിനം 5൯൯ കണക്കിന് ജൈവവളം ലഭ്യമാകുകയും ചെയ്യും. വിഷരഹിതമായ ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കൾ ഒരു പരിധിവരെ നഗരങ്ങളിൽത്തന്നെ ഉൽപാദിപ്പിക്കാൻ ഇതുവഴി സാധിക്കും. എന്നുമാത്രമല്ല, രോഗപരത്തുന്ന മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്ന് രക്ഷനേടുകയും ചെയ്യും. നഗരങ്ങളിൽ രൂപപ്പെടുന്ന പഴം-പച്ചക്കറി തോട്ടങ്ങൾ അന്തരീക്ഷ മലിനീകരണത്തെ ചെറിയതോതിൽ തടയുകയും ചെയ്യും. ■

⇒ കെട്ടിടത്തിന്റെ വലുപ്പം തീരുമാനിക്കുന്നതരത്തിൽ ഒരു നിയന്ത്രണ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുക ⇒

- ഊർജ്ജമേഖലയിലെ ധൂർത്ത് നഗരങ്ങളുടെ മറ്റൊരു മുഖമുദ്രയാണ്. ഇതിന് തടയിടേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. പരസ്യങ്ങൾക്കും ഡിസ്പ്ലേകൾക്കുമായി വിനിയോഗിക്കപ്പെടുന്ന വൈദ്യുതിയുടെ കാര്യത്തിൽ നിയന്ത്രണങ്ങളുണ്ടാകണം. അതുപോലെത്തന്നെ ഊർജ്ജ ഉപഭോഗം കുറയ്ക്കുന്ന രീതിയിൽ കെട്ടിടങ്ങളും മറ്റും ഡിസൈൻ ചെയ്യുകയും വേണം. പകൽ നേരങ്ങളിൽപോലും വെളിച്ചം ആവശ്യമായിവരുന്ന രീതിയിലുള്ള കെട്ടിടനിർമ്മാണങ്ങൾ നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തുക.

- ഗതാഗത മേഖലയിൽ പൊതുവാഹനങ്ങളുടെ എണ്ണം കുടിയും സ്വകാര്യവാഹനങ്ങൾ പെരുപ്പം നിയന്ത്രിച്ചും സൈക്കിളുകൾ പോലുള്ള പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദപരമായ യാത്രാ സൗകര്യങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചും നഗരങ്ങളിലെ തിരക്കും മലിനീകരണവും കുറയ്ക്കാനും ഗതാഗതമേഖലയിലെ ഊർജ്ജനിയന്ത്രണം സാധ്യമാക്കാനും കഴിയും. നഗരങ്ങളിലെ റെസിഡന്റ്സ് അസോസിയേഷനുകൾ, സന്നദ്ധസംഘടനകൾ, ക്ലബ്ബുകൾ, സഹകരണ സംഘങ്ങൾ എന്നിവയുടെ സഹായത്തോടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുക.

- ലോകത്തിലെ കാർബൺ ബഹിർഗമനത്തിന്റെ 35 ശതമാനവും നിർമ്മാണ മേഖലയിൽ നിന്നാണുണ്ടാകുന്നത് എന്ന പ്രശ്നവും അസംസ്കൃത വസ്തുക്കളുടെ ശോഷണവും പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് കെട്ടിട നിർമ്മാണ മേഖലയെക്കു

റിച്ച് സമഗ്രമായ പുനർചിന്ത നടത്തുക. കെട്ടിട നിർമ്മാണത്തിലെ ധൂർത്തും ധാരാളിത്തവും അവസാനിപ്പിക്കാൻ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക. പുനരുത്പാദനം ചെയ്യാവുന്ന നിർമ്മാണ സാമഗ്രികൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന കെട്ടിട നിർമ്മാണ രീതികൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക. ആവശ്യത്തിനനുസരിച്ച് കെട്ടിടത്തിന്റെ വലുപ്പം തീരുമാനിക്കുന്നതരത്തിൽ ഒരു നിയന്ത്രണ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുക.

- ഐ.എം.എഫ്/എ.ഡി.ബി തുടങ്ങിയ സാമ്രാജ്യത്വ ശക്തികളാൽ നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വായ്പകൾ ഒരു മൂന്നാംലോക നഗരങ്ങൾക്കും സഹായകമായി മാറിയിട്ടില്ല എന്ന അനുഭവങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഇത്തരം വായ്പകളിലൂടെ വരുന്ന വികസന പദ്ധതികൾ വേണ്ടെന്നുവയ്ക്കുക. സംസ്ഥാനത്ത് ഇതുവരെ നടത്തിയ നിക്ഷേപക സംഗമങ്ങളിലൂടെ നടപ്പിലാക്കിയ വികസനപദ്ധതികളെക്കുറിച്ച് സർക്കാർ ഒരു ധവളപത്രമിറക്കുക.

- നവലിബറൽ നയങ്ങളുടെ ഭാഗമായി കടന്നുവന്ന, സുതാര്യയില്ലാത്തതും പൊതുവിഭവങ്ങൾ സ്വകാര്യ നിക്ഷേപകരുടെ ലാഭാധിഷ്ഠിത സംരംഭങ്ങൾക്ക് കൈമാറുന്നതുമായ പി.പി.പി, ബി.ഒ.ടി മാതൃകകൾ ഉപേക്ഷിക്കുക.

- പുനരധിവാസ സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയ ശേഷം മാത്രമേ കുടിയൊഴിപ്പിക്കൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കാവൂ എന്നത് നിർബന്ധമാക്കുക.

'നിലനിൽപ്പിന്റെ മാനിഫെസ്റ്റോ' തയ്യാറാക്കപ്പെട്ട 'പുറന്തള്ളൽ വികസനത്തിന് ഒരറുതി, ജനകീയ വികസനത്തിന് ഒരു മാനിഫെസ്റ്റോ: സമരകേരളം കുടിയിരിക്കുന്നു' എന്ന പരിപാടിയിൽ നിന്നുള്ള ചിത്രങ്ങൾ

ഗതാഗതം/ദേശീയപാത സംരക്ഷണം/സുസ്ഥിര മാർഗ്ഗങ്ങൾ

സംസ്ഥാനത്തെ ദേശീയപാത വികസനത്തിന് വേണ്ടി പല യിടത്തും 45 മീറ്റർ വീതിയിലും മിക്കവാറും എല്ലായിടത്തും 30 മീറ്റർ വീതിയിലും ഭൂമി ഏറ്റെടുത്തിട്ട് പതിറ്റാണ്ടുകളായി. എന്നാൽ ഇവിടങ്ങളിൽ അപൂർവ്വം ചിലയിടത്ത് 4 വരി പാതയും ബാക്കിയുള്ളിടത്ത് 7 മീറ്റർ മാത്രം ഉപയോഗിച്ച് 6 വരി പാതയും മാത്രമാണ് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്. ബാക്കി ഭൂമി പാഴായി കിടക്കുന്നു. ലഭ്യമായ 30 മീറ്റർ ഉപയോഗിച്ച് 3 പതിറ്റാണ്ട് മുഖേനകിലും സംസ്ഥാനത്തെ ദേശീയപാതകൾ 6 വരിപാതകളായി വികസിപ്പിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നു. അയൽസംസ്ഥാനങ്ങൾ ഈ രംഗത്ത് നേട്ടമുണ്ടാക്കിയത് ഇത്തരത്തിൽ പാതകൾ വികസിപ്പിച്ചാണ്. കരമന-കളിയിക്കാവിള ദേശീയപാത 30 മീറ്റർ ഉപയോഗിച്ച് ഈയിടെ സർക്കാർ 6 വരിയായി വികസിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഈ മാതൃക എല്ലായിടത്തും പ്രയോഗിച്ചാൽ ദേശീയപാത വികസനത്തിലെ പ്രതിസന്ധിക്ക് പരിഹാരമാകും. എന്നാൽ 45 മീറ്റർ ബി.ഒ.ടി. കോർപ്പറേറ്റ് സ്വകാര്യപാത അടിച്ചേൽപ്പിച്ചു അടങ്ങു എന്ന ദുർവ്വാശി പാത വികസനം എന്ന ജനകീയ ആവശ്യത്തെ അട്ടിമറിക്കാൻ മാത്രമേ സഹായിക്കൂ എന്ന് ബന്ധപ്പെട്ടവർ മനസ്സിലാക്കണം. കേരളം പോലുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനം ചിലവ് കുറഞ്ഞ ഗതാഗത സംവിധാനങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചെടുക്കാനാണ് ഉൽസാഹിക്കേണ്ടത്. എന്നാൽ ഇന്ന് കാണുന്നത് നേരെ മറിയാണ്. ഒന്നരലക്ഷം കോടിയുടെ അതിവേഗ റെയിൽപാത, 6000 കോടിയുടെ മെട്രോറെയിൽ, പതിനായിരം കോടിയുടെ ലൈറ്റ്മെട്രോ, അരലക്ഷം കോടിയെങ്കിലും ചിലവാകുന്ന ഹൈവെ

വികസനം തുടങ്ങിയവ ഉദാഹരണം. രാഷ്ട്രീയ-ഉദ്യോഗസ്ഥ-മുതലാളിത്ത അച്ചുതണ്ടിന്റെ 'അഴിമതിയുടെ രീതി ശാസ്ത്ര'മാണ് തീർത്തും തെറ്റായ ഈ നയങ്ങൾക്ക് പിന്നിൽ.

● സംസ്ഥാനത്തെ റോഡ് വികസന ആവശ്യം മുൻനിർത്തി ജനങ്ങളെ കൂടിയൊഴിപ്പിച്ച് പാഴാക്കിയിട്ടിരിക്കുന്ന സ്ഥലം ഉപയോഗിച്ച് അടിയന്തര പ്രാധാന്യത്തോടെ നാല് അല്ലെങ്കിൽ ആറുവരി പാത വികസിപ്പിക്കുക. കേരളത്തിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക പ്രത്യേകതകൾ, വിഭവദുർലഭ്യം, ഭൂമിയുടെ കുറവ്, ജനസാന്ദ്രത എന്നിവ പരിഗണിച്ച് 45 മീറ്റർ ബി.ഒ.ടി ഹൈവേകളും, അതിവേഗ റെയിൽപാതകളും, മെട്രോ പോലെയുള്ള വിനാശകരമായ പദ്ധതികളും ഉപേക്ഷിക്കുക. പകരം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമൂഹികവും പാരിസ്ഥിതികവുമായ ഘടകങ്ങൾക്ക് താങ്ങാൻ കഴിയുന്ന ജനകീയ ബദലുകൾ ആരായുക.

● 30 മീറ്ററിൽ ആറുവരി പാതയായി സംസ്ഥാന പൊതു മരാമത്ത് വകുപ്പ് നിർമ്മിച്ച് ഈയിടെ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്ത കരമന-പ്രാവച്ചബലം റോഡിന്റെ മാതൃക സംസ്ഥാനത്ത് മു

ഴുവൻ നടപ്പിലാക്കുക.

● പൊതുമരാമത്തുകളിലെ സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യം ഹനിച്ചു ജനങ്ങളിൽ നിന്നും സ്വദേശ-വിദേശ കുത്തകകളെക്കൊണ്ട് ചുങ്കം പിരിക്കുന്ന ബി.ഒ.ടി, ടോൾ, പി.പി.പി മാതൃകകൾ ഉപേക്ഷിക്കുക.

● ദേശീയപാത വികസന പദ്ധതിയിൽ നിന്നും ദേശീയപാത അതോറിറ്റി പിന്മാറി പകരം സംസ്ഥാന പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിനെ ചുമതലയേൽപ്പിക്കുക.

● എല്ലാ റോഡുകളിലും ആവശ്യമായ സുരക്ഷാസംവിധാനങ്ങൾ, ഡ്രെയിനേജുകൾ, ഫുട്പാത്തുകൾ, മറ്റ് അടിയന്തര പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവ ശാസ്ത്രീയമായി നിർമ്മിക്കുക.

● പ്രധാന ജംഗ്ഷനുകളിലെല്ലാം ഫ്ളൈഓവറുകൾ നിർമ്മിക്കുക.

● സംസ്ഥാനത്ത് തെക്കു-വടക്ക് നാലുവരി റെയിൽ ഗതാഗതം അടിയന്തരമായി സാധ്യമാക്കുക.

● നിലവിലുള്ള റെയിൽ ഗതാഗത സംവിധാനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുക. ഇലക്ട്രിഫിക്കേഷൻ, ഡബ്ബിളിംഗ് പോലെയുള്ള ഇഴയുന്ന പദ്ധതികൾ വർദ്ധിത പ്രാധാന്യത്തോടെ പൂർത്തിയാക്കുക.

● കൊങ്കൺ പാതയിൽ നടപ്പിലാക്കിയ തുപോലെ റോ-റോ (റോൾ ഓൺ റോൾ ഓഫ്) ഡ്രെയിനുകൾ ആരംഭിക്കുക. ഒരു ഡ്രെയിനിൽ തന്നെ 40 ഓളം കണ്ടെയ്നറുകളടക്കിയ ലോറികൾ കടത്താൻ സൗകര്യമുള്ള ഈ സംവിധാനം റോഡിലെ ഗതാഗതക്കുരുക്കും കാർബൺ ബഹിർഗമനവും കുറയ്ക്കും.

● സാധാരണ യാത്രക്കാർക്ക് ഉപകാരപ്രദമാകുന്ന തരത്തിൽ സബർബൻ ഡ്രെയിനുകൾ നടപ്പാക്കുക.

● വൻസാമ്പത്തിക ബാധ്യതയിലായ സംസ്ഥാനത്ത് 1.5 ലക്ഷം കോടി രൂപ മുതൽ മുടക്കിൽ നടപ്പാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന അതിവേഗ റെയിൽ പോലെയുള്ള വിനാശകരമായ പദ്ധതികൾ ഉപേക്ഷിക്കുക.

● 600 കിലോമീറ്റർ തീരവും 44 നദികളും നിരവധി തുറമുഖങ്ങളുമുള്ള സംസ്ഥാനം ചരക്കുഗതാഗതത്തിന് ജലമാർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് പ്രാമുഖ്യം നൽകുക. കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ യാത്രയൊരുക്കാൻ കഴിയുന്നതും ജലഗതാഗത മേഖലയ്ക്കാണ് എന്ന വസ്തുതയും പരിഗണിക്കുക. ■

പ്രകൃതിയും മനുഷ്യനും നേരിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അടിസ്ഥാന പ്രശ്നങ്ങൾ ഈ നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഉന്നയിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ 2016 മെയ് 5ന് കേരളത്തിലെ 10 ജില്ലകളിൽ വച്ച് 'നിലനിൽപ്പിന്റെ മാനിഫെസ്റ്റോ' പ്രകാശനം ചെയ്തിരുന്നു. മാനിഫെസ്റ്റോയുടെ ഡിജിറ്റൽ കോപ്പിക്ക് സന്ദർശിക്കുക: www.keraleeyammasika.com/resources